

GÅSEJAKT I NORD-TRØNDELAG

Spørreundersøkelse om gåsejegeres holdninger til forvaltning av kortnebbgås.

Sanne Bech Holmgaard, Einar Eythórsson & Ingunn M. Tombre

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)

Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon: 23 35 50 00

www.niku.no

Tittel Gåsejakt i Nord-Trøndelag Spørreundersøkelse om gåsejegeres holdninger til forvaltning av kortnebbgås.	Rapporttype/nummer NIKU Rapport 85	Publiseringsdato 03.06.2016
	Prosjektnummer 1020196	Sider 40
	Avdeling Nordområde	Tilgjengelighet Åpen
Forfatter(e) Sanne Bech Holmgaard, Einar Eythórsson & Ingunn M. Tombre	ISSN 1503-4895 ISBN 978-82-8101-228-8	Periode gjennomført 2015-2016
	Forsidebilde Gåsejakt i Nord-Trøndelag, Foto: Ingunn M. Tombre	

Prosjektleder Ingunn M. Tombre
Prosjektmedarbeider(e) Einar Eythórsson, Sanne Bech Holmgaard
Kvalitetssikrer Elin Rose Myrvoll

Finansiert av Norges forskningsråd

<p>Sammendrag</p> <p>I 2012 ble en internasjonal forvaltningsplan for Svalbardbestanden av kortnebbgjess vedtatt. Planen er adaptiv og målsetningen er å opprettholde en bæredyktig bestand av kortnebbgås og samtidig holde konflikter med landbruksinteresser på et akseptabelt nivå. Jegere spiller en viktig rolle i reguleringen av bestanden gjennom jaktuttak og rapportering og kunnskap om gåsejegeres syn på forvaltning av kortnebbgås, jaktregulering og rapportering er derfor viktig i den praktiske implementeringen den internasjonale forvaltningsplanen. Denne rapporten presenterer resultater fra en nettbasert spørreundersøkelse blant gåsejegere i Nord-Trøndelag gjennomført i 2016. Undersøkelsen fokuserer på jegerens holdninger til jaktregulering, rapportering, den internasjonale forvaltningsplanen og bestandsmål, informasjonen om forvaltningen samt synspunkter på egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås. Undersøkelsen viser at jegerne er positive til å delta som aktive aktører i forvaltningen og er villige til å rapportere daglig og til å redusere jakten når det internasjonale bestandsmålet er nådd. Undersøkelsen gir samtidig et bilde av hva jegerne mener kan øke motivasjonen til å delta i forvaltningen, eksempelvis gjennom rapporteringsverktøy og informasjon. Denne rapporten bidrar til en økt forståelse av gåsejegerens holdninger til forvaltningen samt ønsker og motivasjon til å følge gjeldende tiltak og bidrar dermed til en vellykket lokal implementering av den internasjonale forvaltningsplanen.</p> <p>Abstract</p> <p>In 2012, an international species management plan for the Svalbard population of the pink-footed goose (<i>Anser brachyrhynchus</i>) was adopted. The plan is built on the concept of adaptive management with a goal of maintaining a sustainable population of pink-footed geese while reducing conflicts with agricultural interest. By hunting and reporting results, hunters play an important role in regulating the population. Therefore, knowledge about the views and opinions of goose hunters on management, hunting regulations and reporting is of high importance in the practical implementation of the international species management plan. This report presents results from an online survey amongst goose hunters in Nord-Trøndelag carried out in 2016. The survey focuses on hunter's attitudes to hunting regulations, reporting, the international species management plan and target population, information about goose management and hunter's own perceptions of their role in the management of pink-footed goose. The study shows that most hunters wish to play an active role in goose management and are willing to undertake daily reporting and to reduce hunting when the target population is reached. This report contributes to an increased understanding of goose hunter's attitudes to management as well as their wishes and motivations to comply with changing measures in hunting management, thereby contributing to a successful implementation of the international species management plan.</p>

Emneord Kortnebbgås, forvaltning, jakt, jegere, bestandsmål, holdninger
Keywords Enter here

Avdelingsleder
Elin Rose Myrvoll

Forord

Denne rapporten er et resultat av forskningsprosjektet *Adaptive geese management beyond borders* (GEESE BEYOND BORDERS), som er et tre-årig tverrfaglig prosjekt finansiert av Norges Forskningsråd (Program «Miljø 2015»). Prosjektet har fokus på lokal implementering av en internasjonal forvaltningsplan for kortnebbgås og undersøker hvordan jegere og grunneiere kan delta i en adaptiv forvaltning av bestanden. Målsetningen med forskningsprosjektet er å undersøke hvordan forvaltningen av kortnebbgås på best mulig måte kan gjennomføres i samarbeid med jegere, grunneiere, forskning og forvaltning. Ingunn Tombre, seniorforsker ved NINA, er leder for prosjektet.

Denne rapporten presenterer resultater fra en spørreundersøkelse blant jegere i Nord-Trøndelag i 2016. Målsetningen med spørreundersøkelsen er å få fram kunnskap om jegernes holdninger til jaktregulering, rapportering, den internasjonale forvaltningsplanen og bestandsmål, informasjonen om forvaltningen samt synspunkter på egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås. Gjennom dette vil rapporten kunne bidra til vellykket implementering av den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebb og god samhandling mellom forvaltningens ulike aktører. Undersøkelsen er utført av NIKU, hvor Sanne Bech Holmgaard var ansvarlig for gjennomføring og dataanalyse.

Vi retter en stor takk til de jegerne som tok seg tid til å besvare undersøkelsen samt til medlemmer av prosjektets referansegruppe for nyttige innspill til intervjuguiden og prosjektet forøvrig: Paul Harald Pedersen (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag), Endre Alstad (Norges Jeger- og Fiskerforbund, avdeling Nord-Trøndelag), Finn Erlend Ødegaard og Ove Martin Gundersen (begge Norges Bondelag) og Olav-Arne Gilstad (grunneier og tidligere leder av Nettet grunneierlag i Levanger). Det takkes også for gode innspill fra Odd Jerpstad, leder av Egge tildelingsområdet og Henrik Kristoffersen (NINA). Roald Vang, Siw Elisabeth Berge og Jan Ove Gjengaar (alle NINA) bistod med tekniske løsninger til den nettbaserte spørreundersøkelsen, og det rettes en stor takk til alle. Undersøkelsen er godkjent av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS, med referansenummer 46414.

I tillegg til finansiering fra Norges forskningsråd, er prosjektet finansiert av Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (miljøvernavdelingen), Miljødirektoratet og Framsenteret i Tromsø (det «terrestre flaggskip»).

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	7
1.1	Forvaltning og organisering av gåsejakt i Nord-Trøndelag.....	8
2	Metode.....	9
2.1	Spørreundersøkelsens representativitet og validitet.....	10
3	Resultater fra spørreundersøkelse blant gåsejegere 2016	11
3.1	Jakterfaring, jaktpraksis og jakttilgang.....	11
3.1.1	Kjønn og jakterfaring	11
3.1.2	Jaktpraksis	11
3.1.3	Jakttilgang.....	12
3.1.4	Jaktlokaliteter	13
3.2	Internasjonal forvaltningsplan for kortnebbgås: Informasjon, kjennskap og bestandsmål .	14
3.2.1	Kjennskap til den internasjonale forvaltningsplan for kortnebbgås	15
3.2.2	Evaluering av informasjonen om den internasjonale forvaltningsplanen	16
3.2.3	Holdninger til bestandsmålet i den internasjonale forvaltningsplanen.....	16
3.3	Jaktregulering og jaktkvoter	18
3.3.1	Foretrukne tiltak til reduisering av jakten	18
3.3.2	Holdninger til å måtte redusere jakten når bestandsmålet er nådd.....	19
3.3.3	Foretrukne informasjonskanaler om den internasjonale forvaltningsplanen og gjeldende tiltak.....	20
3.4	Rapportering.....	21
3.5	Jegerens rolle i forvaltningen av kortnebbgås	23
3.6	Åpne kommentarer	25
3.6.1	Jaktorganisering, tilgang og eksklusjon	25
3.6.2	Jaktkvoter, regulering og rapportering	26
3.6.3	Organisering og syn på forvaltning.....	26
4	Konklusjon	28
5	Litteratur.....	30
6	Vedlegg	31
6.1	Vedlegg A: Spørreskjema for spørreundersøkelse blant gåsejegere i Nord-Trøndelag	31
6.2	Vedlegg B: Informasjon om deltakelse i forskningsprosjekt.	35
6.3	Vedlegg C: Respondentenes åpne kommentarer.....	36

Figurliste

Figur 1: Jakterfaring, antall respondenter.....	11
Figur 2: Hva jegerne jakter på.	12
Figur 3: Hvordan jegerne fikk tilgang til jakten.	12
Figur 4: Antall jegere i ulike jaktlokaliteter i Levanger kommune 2015.....	14
Figur 5: Antall jegere i ulike jaktlokaliteter i Steinkjer kommune 2015	14
Figur 6: Hvordan jegerne vurderer informasjonen om forvaltning av kortnebbgås, prosentvis fordeling	16
Figur 7: Synspunkter på bestandsmålet i den internasjonale forvaltningsplanen.....	17
Figur 8: Jakttilgang og holdninger til bestandsmålet.	17
Figur 9: Hvordan jegerne ønsker at en eventuell reduksjon i gåsejakt skal foregå, angitt i prosent....	18
Figur 10: Jegernes holdninger til å måtte redusere jakten når det internasjonale bestandsmålet er nådd.....	19
Figur 11: Hvordan jegerne fikk informasjon om den internasjonale forvaltningsplanen og hvordan de ønsker å få informasjon om gjeldende tiltak.	21
Figur 12: Jegernes foretrukne metode for daglig jaktrapportering.	22
Figur 13: Hva kan motivere jegerne til å rapportere daglig.	23
Figur 14: Hvordan jegerne ser egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås.....	24
Figur 15: Jakttilgang og jegernes synspunkter på egen rolle i forvaltningen.....	24

1 Innledning

Svalbardbestanden av kortnebbgås (*Anser brachyrhynchus*) økte fra ca. 30.000 individer på 1980-tallet til over 80.000 individer i 2013 (Madsen m.fl. 2013). Ved den seneste tellingen ble bestanden vurdert til å ligge mellom 70 000 og 75.000 individer (J. Madsen, upubliserte data). Hele bestanden mellomander i Norge vår og høst på trekktruten mellom Svalbard og kontinentet, og økningen i bestanden har resultert i konflikter med landbruksinteresser i de områdene hvor gjessene beiter på trekk gjennom Norge (Eythórsson 2004, Søreng 2008, Tombre m.fl. 2013). Gjessene beiter på dyrket mark i Vesterålen og i Nord-Trøndelag og forårsaker avlingsskader for landbruket, hovedsakelig i april og mai (Bjerke m.fl. 2013, Eythórsson 2004, Eythórsson og Tombre 2013). De beiter geografisk konsentrert og intensivt for å opparbeide seg energireserver. Gjessene foretrekker dyrket mark og store flokker på et relativt avgrenset område kan på kort tid gjøre betydelig skade om våren. Tilskudd for å tilrettelegge beitearealer for trekkende kortnebbgås og hvitkinngås ble derfor innført i 2006 for vårrasteområdene i Nordland og Nord-Trøndelag (Eythórsson & Tombre 2013, Tombre m.fl. 2013).

I 2012 ble en internasjonal forvaltningsplan for Svalbardbestanden av kortnebbgås vedtatt med deltakelse fra Norge, Danmark, Belgia og Nederland, landene som har kortnebbgås gjennom året. Planen er adaptiv og er et unikt initiativ i europeisk fugleforvaltning. Hensikten med planen er å opprettholde en bæredyktig bestand på et stabilt nivå og samtidig holde konflikter med landbruksinteresser på et akseptabelt nivå og begrense skader på Svalbardtundraen der de hekker. Reguleringstiltak for planen er først og fremst jakt, basert på konseptet om «Adaptiv Harvest Management» (Madsen & Williams 2012). I den internasjonale forvaltningsplanen er det satt et bestandsmål på 60.000 individer. Reguleringen skjer i høstjakt i Danmark og Norge hvor arten er jaktbar. Rundt 80 % av fellingene i Norge (2014/2015, 2013/2014 og 2012/2013) gjøres i Nord-Trøndelag (tall fra Statistisk sentralbyrå).

I forskningsprosjektet *Adaptive goose management beyond borders* (GEESE BEYOND BORDERS), som denne studien er en del av, undersøkes den lokale implementeringen av den internasjonale forvaltningsplanen. Jegerne spiller en avgjørende rolle i denne implementering ved blant annet felling av gjess og rapportering. Kunnskap om jegerens holdninger til forvaltningsplanen og til jaktrapportering og regulering, er derfor viktig for å sikre en vellykket implementering av planen på lokalt nivå. En innsikt i hvordan jegerne ser sin egen rolle i forvaltningen, og på hvilken måte de ønsker å delta i forvaltningen av bestanden, vil videre bidra med nyttig informasjon for at planens tiltak kan gjennomføres lokalt.

Denne rapporten redegjør innledningsvis for undersøkelsens metoder og gir en kort presentasjon av gåsejakten i de relevante områdene i Nord-Trøndelag. Hoveddelen av rapporten presenterer resultatene av spørreundersøkelsen i tekst og figurer. Avslutningsvis gis en konklusjon hvor funnene relateres til fokusområdene og målsetningene i forskningsprosjektet.

1.1 Forvaltning og organisering av gåsejakt i Nord-Trøndelag

Siden jakt på gås foregår på innmark i jordbruksområder trenger jegerne grunneieres tillatelse for å jakte. Både viltforvaltning og landbruket har ønsket å stimulere til økt jaktuttak. I forskningsprosjektet GOOSEHUNT (2011-2013) jaktet et eget jaktlag i ulike jaktsoner med varierende frekvens. Gjessenes respons til jakten og arealbruk før og etter jakt ble registrert og planlagt jakt i tid og rom med hviledager mellom hver jakt viste seg å gi størst fellingstall (Jensen m.fl. 2016 a, b, c). I dag organiseres jakten slik flere steder i Nord-Trøndelag (se under), men i flere områder er det fortsatt ikke tilrettelagt for gåsejakt annet enn at jaktkort kan kjøpes. I noen områder er jakten organisert av grunneierlag som regulerer jakten, mens andre steder inngår jegerne avtaler med enkeltgrunneiere. Variasjonen i jaktorganisering vil i noen grad kunne prege svarene til respondentene

Organisering og tilrettelegging av gåsejakt gjennom grunneierlag har i de senere år kommet i stand i noen områder i Nord-Trøndelag. Kommunene Overhalla, Steinkjer, Inderøy, Verdal og Levanger fikk i 2007 innvilget tilskudd til tiltak for å forbedre organisering og tilrettelegging for jakt på kortnebbgås på høsttrekk (Sjøreng m.fl. 2013). Gjennom dette tiltaket ble grunneierlag oppfordret til å ta på seg ansvar for å organisere jakt i sine områder. Flere grunneierlag fulgte opp denne oppfordringen, men en del av disse har ikke opprettholdt organiseringen, blant annet på grunn av liten tetthet av gjess om høsten i noen av områdene. I jaktområdene på Nesset i Levanger, Egge tildelingsområde i Steinkjer samt Skogn, Ekne og Rognlan i Levanger har grunneierlag opprettholdt en organisering av jakten. Dette er alle områder med høye tettheter av gjess. Grunneierlagene står fritt til å sette regler for jakttid, jaktform og lignende, forutsatt at dette er innenfor de overordnede nasjonale retningslinjene.

Der grunneierne ikke har gått sammen om å selge jaktkort, er jegerne avhengig av den enkelte grunneiers velvillighet for å få tilgang til jaktområder. I denne rapporten skilles det derfor i noen spørsmål mellom jegere som har fått tilgang på jakten gjennom å være en del av et organisert jaktlag med grunneierlagavtale og de som har fått tilgang til jakten på andre måter.

2 Metode

Invitasjon til deltakelse i spørreundersøkelse ble sendt i starten av februar 2016. Kontaktinformasjon til jegerne stammer fra tidligere kontakt med jegere fra informasjonsmøter i området samt fra jaktkoordinator, grunneierlagsledere og andre sentrale kontaktpersoner i området. For jegere det kun var registrert mobilnummer på ble invitasjon til deltakelse sendt på tekstmelding med oppfordring til å sende epostadresse for å delta i undersøkelsen. I alt ble det sendt 104 tekstmeldinger og 62 sendte tilbake epostadresser.

Samlet ble invitasjon til deltakelse i spørreundersøkelse distribuert til 142 epostadresser. Av de 142 epostadresser viste 9 adresser seg å være ugyldige og 2 meldte tilbake at de ikke jaktet på gås og derfor ikke ønsket å delta i undersøkelsen. Det var dermed 131 mulige svar på undersøkelsen. Av disse valgte 36 ikke å svare på henvendelsen, og 6 avga delvise svar. Disse 6 har kun svart på innledende spørsmål om kjønn og jakterfaring og inkluderes derfor ikke i analysen. Samlet har 89 avgitt komplette svar, noe som tilsvarer en svarprosent på 68 %, hvilket er tilfredsstillende for en spørreundersøkelse av denne størrelse (Nulty 2008).

Spørreundersøkelsen ble sendt ut med en svarfrist på 3 uker. Ti dager etter utsendelse ble det sendt ut påminnelse på epost til de som ikke hadde svart og to dager senere ble det også sendt ut påminnelse på tekstmelding til de som hadde telefonnummer registrert i adresselisten. Undersøkelsen ble stengt i slutningen av februar.

Spørsmålene ble utviklet i prosjektgruppen og revidert etter innspill fra prosjektets referansegruppe som består av representanter fra miljøforvaltningen hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Bondelag og grunneiere i Nord-Trøndelag. Spørreskjemaet er gjengitt i vedlegg A. Spørreundersøkelsen besto av til sammen 15 spørsmål. Hensikten var å formulere et kort spørreskjema som gav svar på de ønskede spørsmål og som var lite tidskrevende å gjennomføre for jegeren. Spørreskjemaet var derfor målrettet mot spesifikke tema. Spørreskjemaet besto av både lukkede spørsmål med faste svaralternativer og åpne spørsmål hvor jegerne fritt kunne formulere egne svar. Spørsmålene omhandlet jakterfaring og jakttilgang, synspunkter og erfaringer med jaktrapportering, forvaltning og informasjon samt synspunkter på jaktkvoter og jegerens rolle i forvaltningen. Spørreskjemaet inkluderte dessuten et avsluttende åpent spørsmål hvor jegerne kunne skrive inn egne synspunkter på forvaltning, jaktorganisering, regulering og rapportering.

Datamaterialet er analysert ved hjelp av frekvensdiagrammer og krysstabeller. Uavhengige variabler er blant annet krysskjørt med avhengige variabler for å vurdere sammenhengen. Undersøkelsens resultater presenteres i tekst, figurer og tabeller og jegerens åpne kommentarer gjengis i sin helhet, enten i teksten eller som vedlegg.

Jegerne fikk i invitasjon til deltakelse i spørreundersøkelsen et informasjonsbrev med bakgrunnsinformasjon om forskningsprosjektet og hensikten med undersøkelsen. De ble også her informert om hvordan data fra undersøkelsen vil bli behandlet. Informasjonsbrevet er gjengitt i vedlegg B. Alle personopplysninger har blitt anonymisert og behandlet konfidensielt gjennom hele prosessen. Det har ikke vært mulig å knytte svar mot personopplysninger. I den endelige rapporten har noen setninger fra en åpen kommentar (vedlegg C) blitt fjernet for å sikre anonymiteten til respondenten, da denne ellers kunne gjort respondenten gjenkjennbar. Undersøkelsen ble før

oppstart godkjent av Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

2.1 Spørreundersøkelsens representativitet og validitet

Tilgjengelige epostadresser kan ha betydning for studiens representativitet. Spørreundersøkelsens respondenter har i varierende grad vært i kontakt med forvaltningen, jaktkoordinator, grunneierlag eller deltatt på informasjonsmøter med deltakelse av forskere og forvaltning. Studien fanger slik ikke opp gåsejegere som ikke har registrert epost eller telefonnummer hos lokale jaktkoordinatorer eller grunneierlag eller gjennom kontakt med dette eller tidligere forskningsprosjekter. Disse respondenter hadde muligvis svart annerledes på spørreundersøkelsens spørsmål. Imidlertid antar vi at vi har fanget opp de mest ivrige gåsejegerne i regionen, som både feller flest gjess og som er mye ute på jakt. Det er denne gruppen som vil være sentral når internasjonale føringer for gåsejakten skal implementeres lokalt. De fleste respondentene, 58 av 89, har jaktet i områdene Egge, Nesset og/eller Skogn, Ekne og Rognlan. Det er derfor en viss geografisk konsentrasjon av respondenter, hvilket ikke overraskende også er områder med store forekomster av høstrastende gjess. Disse områdene er derfor også viktige i implementeringen av den internasjonale forvaltningsplanen, da det er gjennom jakt i områder med store forekomster av høstrastende gjess hvor implementeringen av forvaltningstiltak vil ha størst effekt.

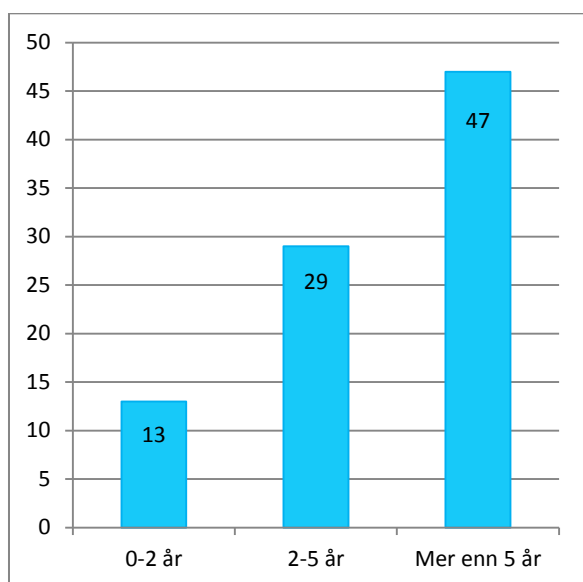
3 Resultater fra spørreundersøkelse blant gåsejegere 2016

Første delen av undersøkelsen omfatter grunnleggende informasjon om jegerenes jakterfaring, jaktpraksis og jakttilgang, hvilket behandles i avsnitt 3.1. I avsnitt 3.2 redegjøres for jegerenes kjennskap og holdninger til den internasjonale forvaltningsplanen og bestandsmålet for kortnebbgås. Avsnitt 3.3 omhandler jegerenes holdninger til jaktregulering samt foretrukne informasjonskanaler om forvaltningstiltak. I avsnitt 3.4 redegjøres det for jegerenes holdninger til rapportering, og avsnitt 3.5 viser jegerenes synspunkter på egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås. Avslutningsvis gis en sammenfattende gjennomgang av øvrige kommentarer som jegerne har gitt i spørreskjemaets avsluttende spørsmål.

3.1 Jakterfaring, jaktpraksis og jakttilgang.

3.1.1 Kjønn og jakterfaring

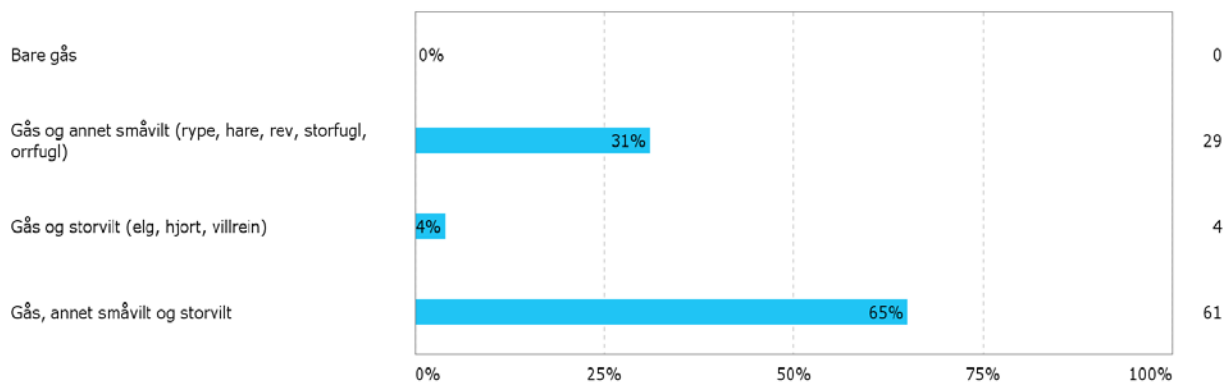
De fleste (94 %) som deltok i undersøkelsen var menn. Respondentene er i overveiende grad erfarne gåsejegere. Litt over halvparten av respondentene (53%) har jaktet i 5 år eller mere, 32,5 % har jaktet mellom 2-5 år, mens 14,5% har jaktet i mindre enn 2 år. Figur 1 viser antall jegere i de ulike kategoriene.

Figur 1: Jakterfaring, antall respondenter.

3.1.2 Jaktpraksis

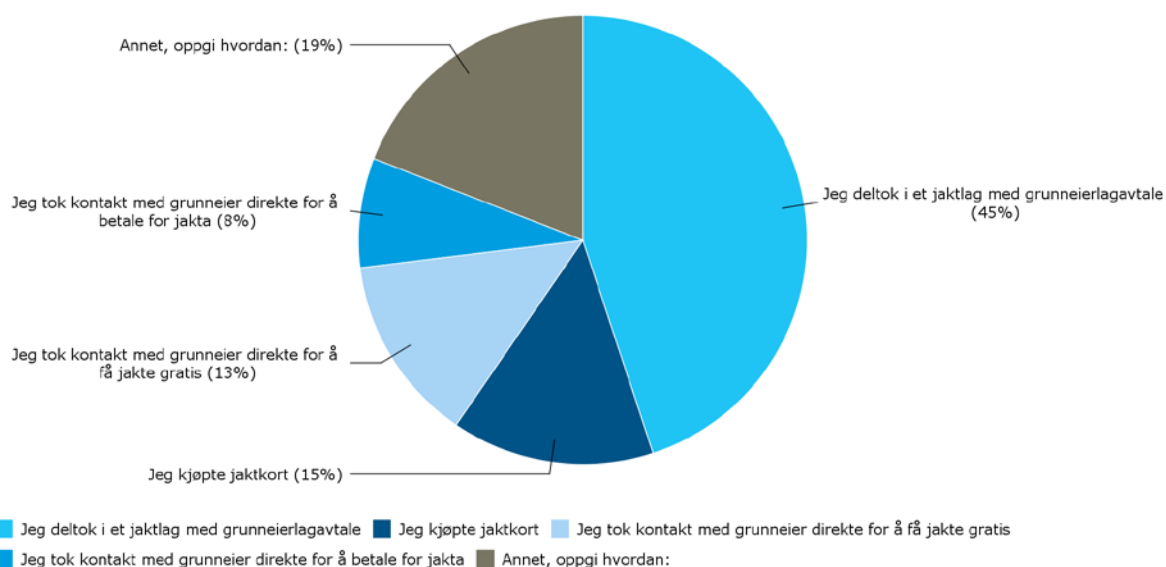
De fleste respondenter (65%) er allsidige jegere, som jakter på annet småvilt og storvilt i tillegg til gås. Knappt 1/3 jakter på gås og annet småvilt. Ingen respondenter svarte at de utelukkende jakter på gås.

Figur 2: Hva jegerne jakter på.

3.1.3 Jakttilgang

Litt under halvparten av respondentene jaktet i 2015 som en del av et organisert jaktlag med grunneieravtale. Dette utgjør dermed den største gruppen på spørsmålet om jakttilgang. Figur 3 viser den prosentvise fordelingen av hvordan jegerne skaffet seg jakttilgang.

Figur 3: Hvordan jegerne fikk tilgang til jakten.

En relativ stor del av respondentene, tilsvarende 17 jegere, svarte annet til dette spørsmålet og ble bedt om å oppgi hvordan. Tabell 1 viser hvordan disse 17 jegerne skaffet jakttilgang. Her svarer blant annet tre at de selv er grunneier og tre at har jaktet med eller ble bedt av grunneier. Fire respondenter svarte at de ikke har jaktet i 2015.

Tabell 1: Jakttilgang; annet, oppgi hvordan.

Ble medbedt av grunneier. Ikke organisert område
Er grunneier
Har alltid tatt kontakt med grunneier og jaktet gratis

På egen grunn

Grunneier spurte om jeg ville jakte

Jaktet ikke gås i 2015

Skogn folkehøgskole

Deltok sammen med en student som har "ansvar" for jakten på det aktuelle området.

Er grunneier

Jaktet ikke gås i 2015

Jaktet ikke i 2015

Jakter med grunneier.

Jeg har stort sett alltid kombinert flere av alternativene. Og, de siste årene har det vært mer vanlig å kjøpe jaktkort, i tillegg til å ha avtaler med grunneiere.

Alle 4 alternativene over

Gjennom kjentfolk. Jaktet gratis.

Jaktet ikke gås i 2015, men har tidligere kontaktet grunneier direkte og aldri betalt for jakten.

Tilhører familie med grunneier, jaktet sammen med HINT.

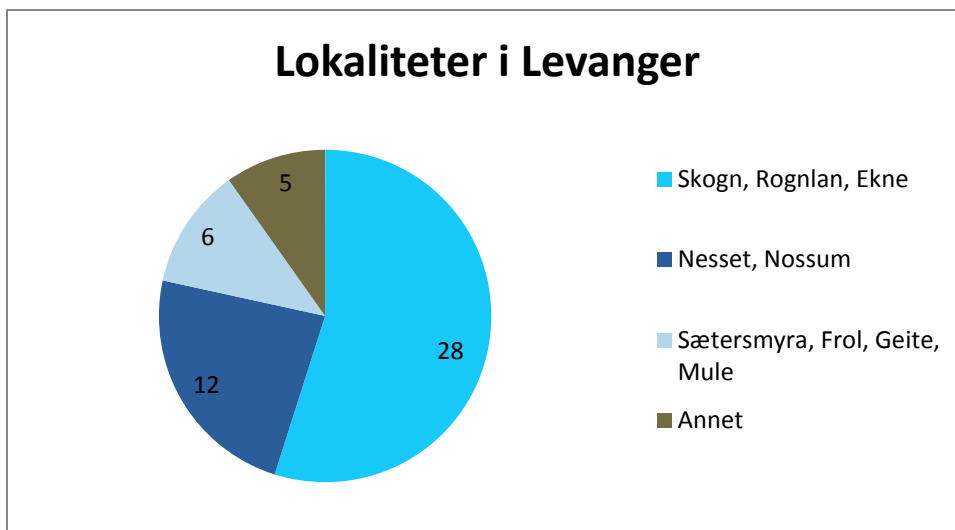

For analytiske formål kan jegernes jakttilgang inndeles i to tilnærmedesvis like store grupper; de som jakter i et organisert jaktlag med grunneieravtale (40 respondenter) og de som får tilgang til jakten på andre måter (49 respondenter). Videre i rapporten vil denne inndelingen være aktuell for å avdekke om det er sammenhenger mellom syn på forvaltning av kortnebbgås, jaktregulering og rapportering og hvordan jegerne har fått tilgang til jakten.

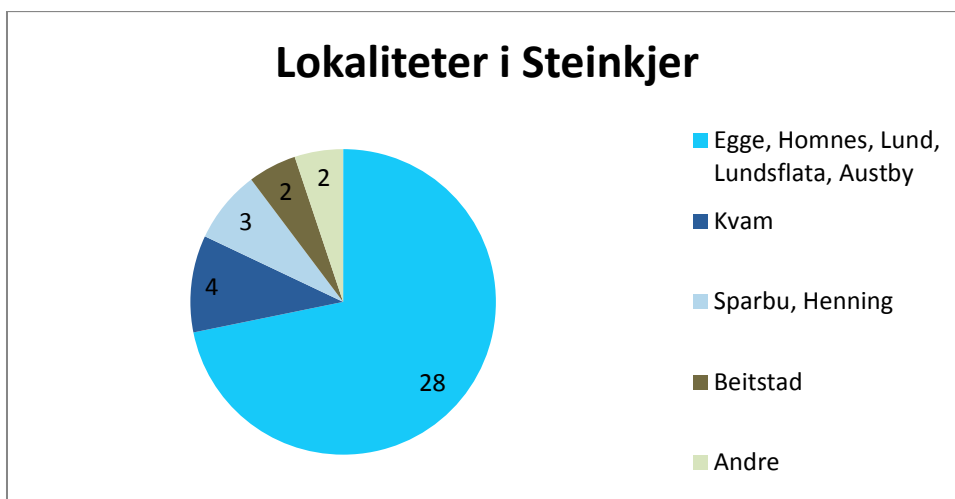
3.1.4 Jaktlokaliteter

Respondentene ble bedt om å skrive jaktlokaliteter innenfor fem kommuner i Nord-Trøndelag og fikk i tillegg mulighet til å angi andre områder de hadde jaktet. Vi har samlet de angitte stedene i kategorier som svarer til jaktinndelingen i området. Respondentene fikk her mulighet til å skrive flere steder innenfor samme kommune eller på tvers av kommunene for å avdekke om jegerne jakter i flere områder eller om de fleste bare jakter i ett område. De viktigste kommunene det var jaktet i var Levanger (39 respondenter i 2015) og Steinkjer (33 respondenter). Ni respondenter har jaktet i Verdal kommune, mens ingen har jaktet i kommunene Inderøy eller Overhalla. Seks respondenter har svart at de ikke har jaktet i 2015, mens 11 har jaktet andre steder. Det er her viktig å poengtere at spørreundersøkelsen søker å kartlegge jegernes synspunkter på forvaltning, regulering og rapportering og at det dermed ikke er avgjørende om den enkelte jeger har jaktet i Nord-Trøndelag i 2015 eller ikke. Jaktlokalitetene sier dog noe om respondentens jaktadferd og fordelingen av jakten.

Nedenstående figurer viser de viktigste stedene som jegerne har oppgitt som jaktområder innenfor Levanger og Steinkjer kommune. Skogn, Rognlan og Ekne, og Egge tildelingsområde som inkluderer Homnes, Lund, Lundsflata og Austby er de områdene hvor flest har jaktet i 2015.

Figur 4: Antall jegere i ulike jaktlokaliteter i Levanger kommune 2015

Figur 5: Antall jegere i ulike jaktlokaliteter i Steinkjer kommune 2015

De fleste respondentene (64) har angitt bare en lokalitet for jakt i 2015. 25 respondenter har angitt to eller flere lokaliteter.

3.2 Internasjonal forvaltningsplan for kortnebbgås: Informasjon, kjennskap og bestandsmål

Et sentralt formål med undersøkelsen var å avdekke jegerens forhold til den internasjonale forvaltningsplanen. Vi har spurt jegerne om deres kjennskap til denne planen, hvor de har fått informasjonen fra, og hvordan de vurderer informasjon om forvaltning av kortnebbgås. Her spør vi også om deres holdninger til bestandsmålet i planen.

3.2.1 Kjennskap til den internasjonale forvaltningsplan for kortnebbgås

En stor andel av respondentene (75 respondenter tilsvarende 84 %) svarer at de kjenner til den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås. 14 respondenter svarte at de ikke har kjennskap til planen (16 %). Disse respondentene skiller seg ellers ikke ut i forhold til jaktsted, erfaring eller jakttilgang.

Tabell 2 viser den totale fordelingen av jegerens svar på hvorfra de har fått informasjon om den internasjonale forvaltningsplanen. 33 % har fått kjennskap til planen gjennom lokale orienteringsmøter mens 31 % har fått informasjon gjennom lokalavis, radio og TV. Jaktforum på nett/andre jegere samt Norges Jeger- og Fiskerforbund har også vært viktige informasjonskilder med henholdsvis 29 % og 25 %. Respondentene har i mindre grad fått informasjon fra Miljødirektoratets, Fylkesmannens og kommunens nettsider.

Respondentene fikk mulighet til å sette flere kryss på dette spørsmålet. Litt under halvparten (34 av 75 respondenter) av de som har kjennskap til planen har fått informasjon om dette fra bare en kilde, mens litt over halvparten (41 respondenter) har hørt om planen fra to eller flere kilder.

Tabell 2: Hvordan jegerne fikk kjennskap om den internasjonale forvaltningsplanen	Respondenter	Prosent
Lokale orienteringsmøter med forvaltning og forskere	25	33 %
Gjennom oppslag i lokalavis, radio eller TV	23	31%
Jaktforum på nett/andre jegere	22	29%
Gjennom Norges Jeger- og Fiskerforbund	19	25%
Miljødirektoratets nettsider	10	13%
Grunneier/grunneierlag	10	13%
Fylkesmannens nettsider	8	11%
Kommunes nettsider	3	4%
Annet	18	24%

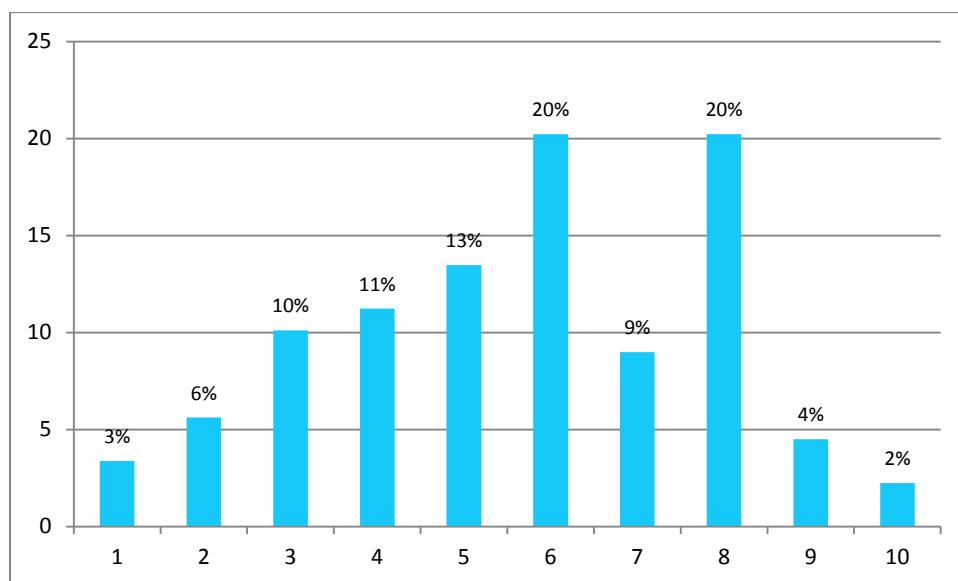
Av de som svarer annet på dette spørsmålet svarer rundt halvparten at de har fått informasjon fra utdanning eller skole. Tabell 3 viser jegerens svar.

Tabell 3: Hvordan jegerne fikk informasjon om den internasjonale forvaltningsplanen: annet, oppgi hvordan:
Medlem i den nasjonale arbeidsgruppen
Husker ikke
Skole, jeg studerer utmarksforvaltning
Jobb
Gjennom studier
Jakter sammen med personer som er godt informert
Forelesning, høyskole
Goosehuntprosjektet
Ei som skulle ta master i gås. Ei med navn Gitte fra Danmark
Gjennom lærere ved Nord Universitet
Nabo
HINT Steinkjer
Skogn Folkehøyskole og Ove Gundersen
Gjennom studier.
Utdanning innenfor naturforvaltning
Facebook
Gjennom Høgskolen i Nord-Trøndelag

Når vi holdt kurs i gåsejakt på Skogn gjennom TJFF så fikk vi ett foredrag fra NINA om gås og gåsejakt. Dette ble holdt på Skogn folkehøgskole

3.2.2 Evaluering av informasjonen om den internasjonale forvaltningsplanen

Jegerne ble bedt om å evaluere den informasjonen de har fått om forvaltningen av kortnebbgås og hva dette innebærer for dem som jegere. På en skala fra 1 til 10 hvor 1 er dårligst og 10 er best, vurderte respondentene informasjonen til gjennomsnittlig 5,7. Nedenstående figur viser fordelingen av svar.

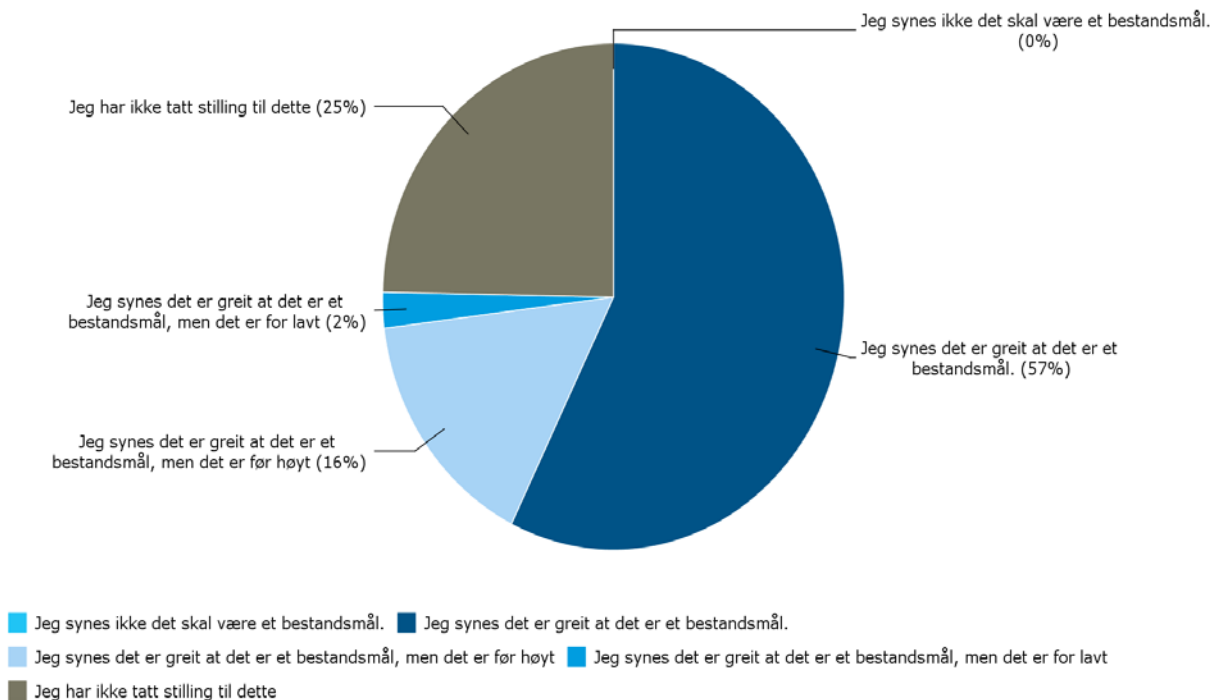
Figur 6: Hvordan jegerne vurderer informasjonen om forvaltning av kortnebbgås, prosentvis fordeling

Som figur 6 viser, ligger de største to gruppene seg på karakterene 6 og 8. Samlet sett vurderer 68 % informasjonen som middels (5) eller bedre.

3.2.3 Holdninger til bestandsmålet i den internasjonale forvaltningsplanen

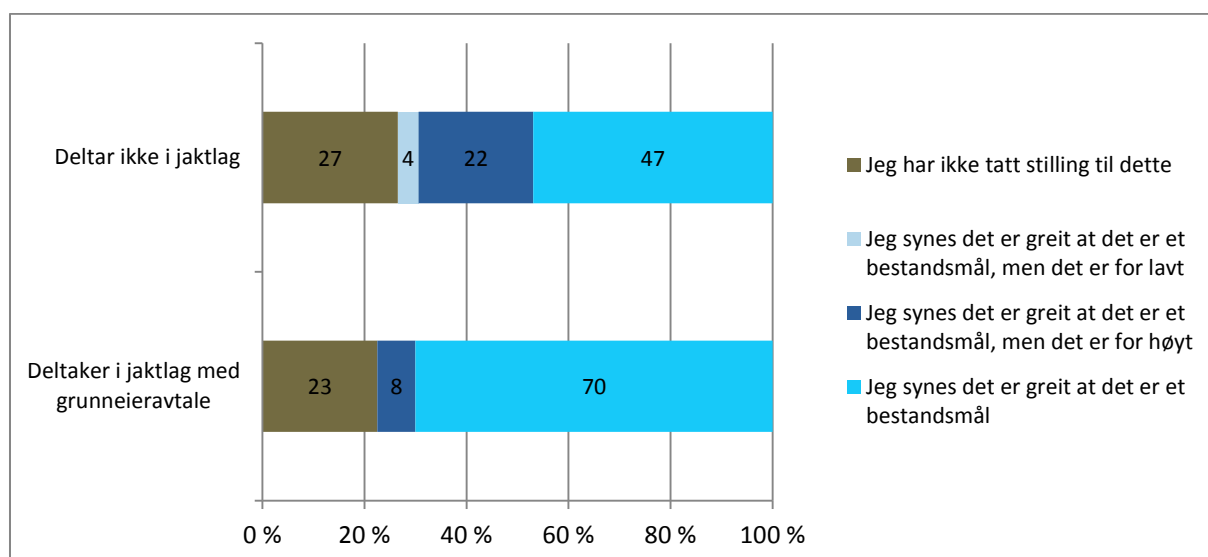
I den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås er det vedtatt et bestandsmål på 60.000 individer. Jegerne ble i spørreundersøkelsen spurt hva de synes om dette bestandsmålet. Ingen svarte at de var uenige i at det skulle være et bestandsmål. Den langt største gruppen på 51 respondenter svarer at de synes det er greit at det er et bestandsmål. 14 respondenter mener at bestandsmålet er for høyt, mens bare to respondenter mener at det er for lavt. En betydelig del, 22 informanter, har ikke tatt stilling til dette. Figur 7 viser den prosentvise fordelingen av jegerenes holdninger til bestandsmålet.

Figur 7: Synspunkter på bestandsmålet i den internasjonale forvaltningsplanen.

En sammenligning av dataene viser at det er ikke klare sammenhenger mellom holdninger til bestandsmålet (figur 7) og jakterfaring (figur 1) eller hva jegerne jakter på (figur 2). Det er dog en viss tendens til at de som deltar i jaktlag med grunneieravtale i høyere grad svarer at de synes det er greit at det er et bestandsmål uten å angi om det er for høyt eller lavt, mens de som ikke deltar i jaktlag i noe høyere grad synes at bestandsmålet er for høyt (figur 8).

Figur 8: Jakttilgang og holdninger til bestandsmålet.

70 % av de som i 2015 har fått tilgang til jakten gjennom deltakelse i et jaktlag med grunneieravtale mener at det er greit at det er et bestandsmål uten å angi noe om det er for høyt eller for lavt. Bare

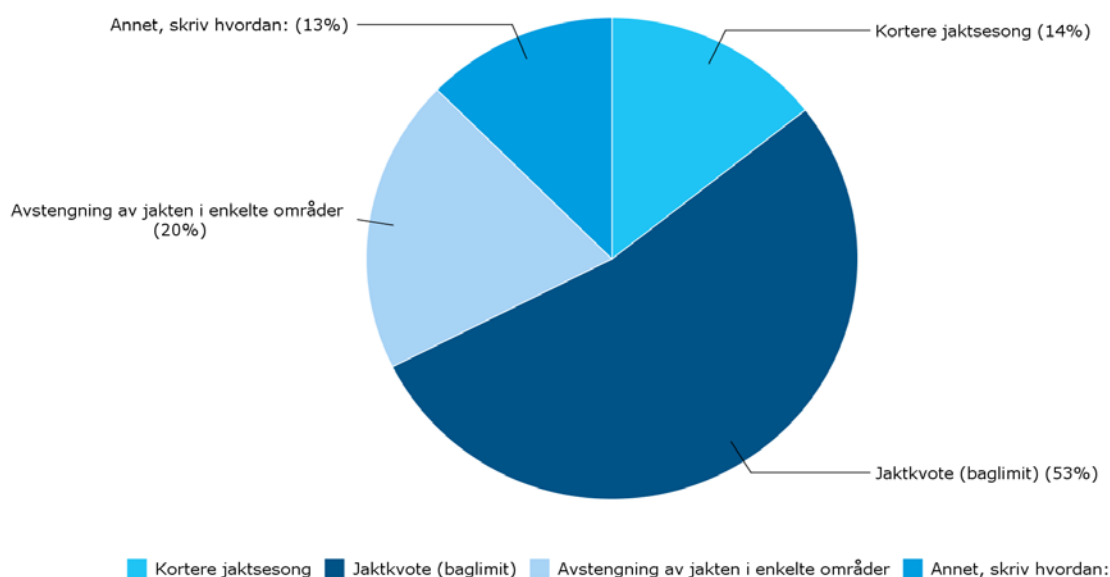
litt under halvparten av de som ikke deltok i et jaktlag svarer det samme. Det er 22 % som mener at bestandsmålet er for høyt blant de som ikke deltar i jaktlag, mens det bare er 8 % som mener dette blant de som fikk tilgang til jakten gjennom jaktlag. Det er derimot ikke nevneverdig forskjell på i hvor høy grad deltakerne har tatt stilling til bestandsmålet.

3.3 Jaktregulering og jaktkvoter

Den internasjonale forvaltningsplanen er en adaptiv plan, hvilket innebærer at gjeldende tiltak vil kunne variere fra år til år. Når bestandsmålet er nådd, er det vedtatt at jakten skal fordeles mellom Norge (30%) og Danmark (70%) og jegerne i Norge må forholde seg til et redusert jaktuttak av kortnebbgås. I undersøkelsen ble det spurt om hvordan jegerne synes at en eventuell jaktreduksjon bør foregå, hvordan de forholder seg til å måtte redusere jakten, samt hvordan de ønsker å bli informert om gjeldende tiltak.

3.3.1 Foretrukne tiltak til reduksjon av jakten

Størstedelen av jegerne ønsker jaktkvote (baglimit) som tiltak om jakten må reduseres. Figur 9 viser den prosentvise fordelingen av jegerens svar på dette spørsmålet.

Figur 9: Hvordan jegerne ønsker at en eventuell reduksjon i gåsejakt skal foregå, angitt i prosent.

14 respondenter har angitt andre svar på dette spørsmål. Av disse svarer 10 i varierende form at jakten bør stoppes når den samlede nasjonale kvoten har blitt nådd. Flere av disse understreker også at dette forutsetter gode rapporteringssystemer. Tabell 4 viser disse jegerens svar.

Tabell 4: Hvordan jegerne ønsker en eventuell reduksjon i jakten skal foregå. Annet, skriv hvordan:

Fortløpende fellingsrapportering og avstengning når målet er nådd

Avstengning av jakten når avskytingsgrense er nådd

Stopp jakta når nasjonal kvote er felt, innrapportering av felte gås sendes inn på nett hver dag av de som har felt gås

Begrense antall jaktkort

Kvoter med forhåndsbestemt antall som skal felles. Krever gode rapporteringssystem

Fri avskytning med effektiv rapportering slik at jakten kan stoppes når Norges kvote er nådd.

Innføre kvote når målet for felte gjess nærmer seg

Stenge jakt når kvote er fylt

Som den svenske rypejakta, med 5-dagers kort som krever rapportering før nye kort kan tildeles. Kan gjerne kombineres med bag limit, men daglig bag limit bør være romslig. Som regel er der kun 2-3 dager der alt klaffer i en sesong, med mange magre dager innimellom.

Årskvoter

At jakta avsluttes når nasjonal kvote er nådd

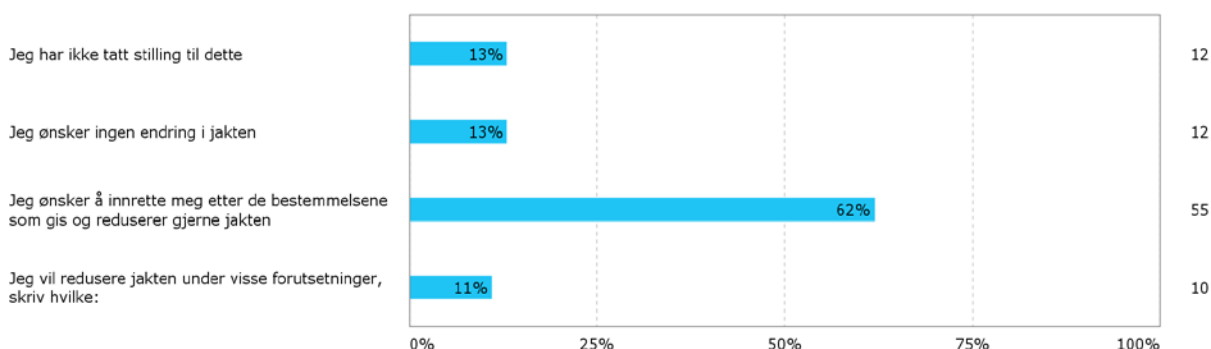
Min erfaring med kortnebbgås er at den er flink til å tilpasse seg økt jakttrykk med å legge om trekkrutene sine og finner fort ut at de er trygge i fredede områder. Kanskje kan midlertidige utvidelser av fredningsområdene også være et alternativ.

I de områdene som vi jakter kortnebbgås på er sesongen allerede kort, dermed er en nedkorting av sesongen lite aktuelt. Det beste er nok en form for baglimit, men hvor mange og hvordan er vanskelig å svare på før den tid eventuelt kommer.

Steng jakta når det er skutt nok

3.3.2 Holdninger til å måtte redusere jakten når bestandsmålet er nådd

I spørreundersøkelsen ble jegene spurt hvordan de forholder seg til eventuelt å måtte redusere jakten når det internasjonale bestandsmålet er nådd. Her svarer 62 % (55 respondenter) at de ønsker å innrette seg etter de bestemmelsene som gis og at de gjerne reduserer jakten (figur 10).

Figur 10: Jegernes holdninger til å måtte redusere jakten når det internasjonale bestandsmålet er nådd.

Ti respondenter svarte at de vil redusere jakten under visse forutsetninger og ble bedt om å angi hvilke forutsetninger dette vil være (tabell 5). Her svarer blant annet at de ønsker å redusere jakten om dette baseres på solid forskning med god dokumentasjon, og at det blir gjort på en enkel og rettferdig måte hvor det blitt tatt høyde for lokale forhold. Andre svarer også her at de ønsker å redusere jakten når kvoten er nådd og faller dermed inn i majoriteten som ønsker å innrette seg etter de bestemmelsene som gis.

Tabell 5: Jeg vil redusere jakten under visse forutsetninger, skriv hvilke:

Når kvoten er full er det greit for meg å stoppe jakten

At alle får lik tilgang til jakt, og at ikke enkeltpersoner får særbehandling.

At bestanden kommer under det første bestandsmålet på 35000

Bør sees i sammenheng også med bestandsutviklingen av grågås, da gåsejakten er kombinert grå- og kortnebb. OG bør sees i sammenheng med lengden på den danske jaktseasonen: Danskenes januarjakt bør være første tiltak som vurderes.

Jeg er for å redusere jakten, men kun hvis det er foretatt korrekte tellinger og forutsetningene for å redusere er møtt.

At det er godt dokumentert at bestanden er på eller under bestandsmålet.

Bestemmelser og gjennomføring må være enkle, rettferdige og praktisk gjennomførbare samt ta hensyn til lokale forhold

Så lenge det innføres kontrollopplegg som har oppsyn med ALLE jegerne, slik at alle faktisk reduserer uttaket.

Om den internasjonale forvaltningen baseres på god forskning og ikke synsing og politikk

Ved kvotering. Det finnes jeger som kan ende opp med opptil 50 gås på en morgen/dag. Da er det bedre med kvotering enn at vi korter ned sesongen eller begynner og sperre av områder. Jakten går ut på mye mer enn bare avtrekket og gåsens fall, og med å forby områder eller korte ned sesongen vil det ta bort mye av jegerens glede/lidenskap.

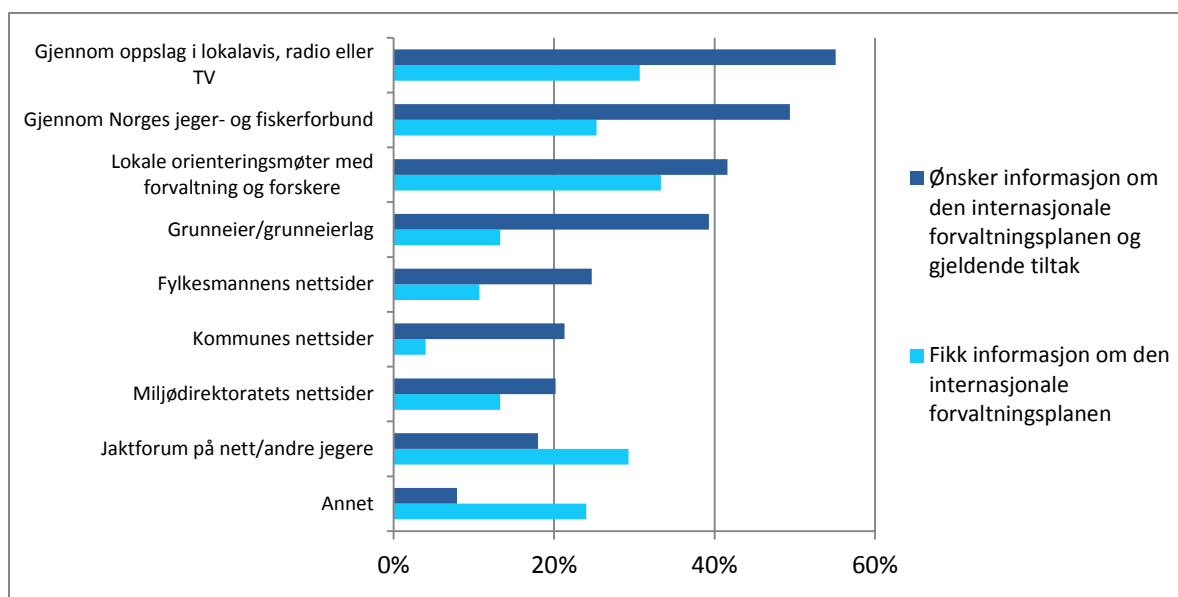
Sammenlagt svarer dermed 73 % av jegerne at de er villige til å redusere jakten, mens de resterende 27 % enten ikke ønsker endring i jakten eller ikke har tatt stilling til spørsmålet.

3.3.3 Foretrukne informasjonskanaler om den internasjonale forvaltningsplanen og gjeldende tiltak

Den internasjonale forvaltningsplanen en adaptiv plan der gjeldende tiltak kan endres basert på ny kunnskap. Det ble derfor spurt om på hvilken måte jegerne ønsker å bli informert om dette. Figur 12 viser fordelingen av svarene. Respondentene kunne her sette flere kryss.

Tabell 6: Hvordan ønsker du å bli informert om den internasjonale forvaltningsplanen og gjeldende tiltak?	Respondenter	Prosent
Gjennom oppslag i lokalavis, radio eller TV	49	55 %
Gjennom Norges jeger- og fiskerforbund	44	49%
Lokale orienteringsmøter med forvaltning og forskere	37	42%
Grunneier/grunneierlag	35	39%
Fylkesmannens nettsider	22	25%
Kommunens nettsider	19	21%
Miljødirektoratets nettsider	18	20%
Jaktforum på nett	16	18%
Annet	7	8%

Respondentene fikk på dette spørsmålet samme valgmuligheter som på spørsmålet om hvordan de fikk kjennskap til den internasjonale forvaltningsplanen (avsnitt 3.2.1). Legger vi resultatene fra disse to spørsmålene sammen, ser vi at jegerne generelt ønsker mer informasjon fra flere ulike kilder om tiltakene i planen. Figur 11 viser resultatene for disse to spørsmålene ved siden av hverandre.

Figur 11: Hvordan jegerne fikk informasjon om den internasjonale forvaltningsplanen og hvordan de ønsker å få informasjon om gjeldende tiltak.

Som figur 11 viser, ønsker jegerne i større grad informasjon fra de fleste kildene og ønsker informasjon om forvaltningsplanen og gjeldende tiltak for flere kilder. I særlig grad er det forskjell på i hvor stor grad jegerne oppgir å *ha fått* informasjon om forvaltningsplanen og i hvor stor grad de *ønsker* informasjon om forvaltningsplanen og gjeldende tiltak på kommunenes nettsider og fra grunneier/grunneierlagene. Det er også verd å legge merke til at jegerne i mindre grad ønsker informasjon om dette fra jaktforum på nett og andre jegere. Dette tyder på at jegerne i alt overveiende grad ønsker informasjon fra offisielle kanaler, media og fra der de får tilgang til jakten gjennom grunneier/grunneierlag. Det er også noen få jegere (syv respondenter) som ønsker informasjon fra andre kilder enn de valgmuligheter som var gitt i oversikten. Av disse syv svarer 3 at de ønsker informasjon direkte tilsendt på epost ettersom de ikke bor i området. Tabell 7 viser en samlet oversikt over disse svarene.

Tabell 7: Hvordan jegerne ønsker informasjon om den internasjonale forvaltningsplanen og gjeldende tiltak; annet, spesifiser:

Der jeg skaffer jaktrett

Via e-post, der aktive gåsejegere har sendt inn sin epost til de som har ansvaret for forvaltninga

Her er det viktig at info er lett tilgjengelig. Grunneiere bør derfor ha en viktig rolle her

sms

Epost direkte til hver registrerte gåsejeger

Facebook, tekstmelding eller via appen

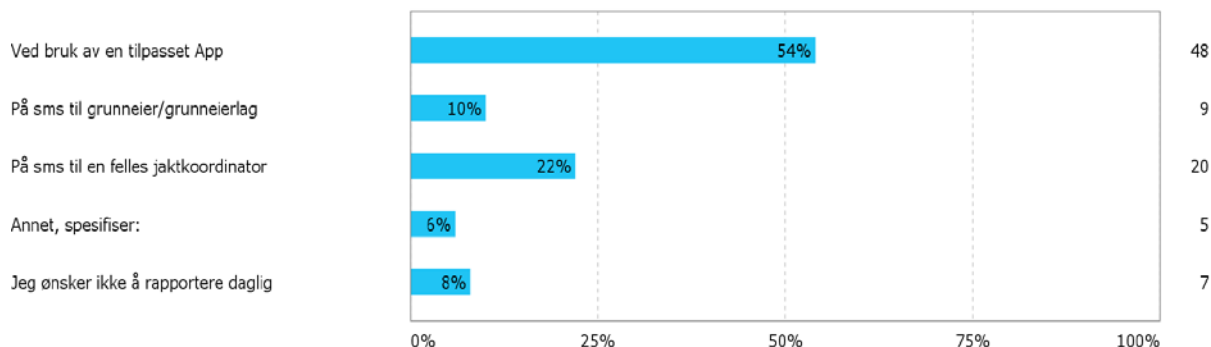
Alle som har registrert at de jaktet gås foregående år, bør få informasjonen tilsendt på e-post. Det er mange jegere som ikke har lokal tilhørighet til jaktområdet.

3.4 Rapportering

Miljødirektoratet ønsker en daglig rapportering av felte gjess og lanserte i 2015 en app der jegere kunne rapportere daglig jaktuttak. Det var i jaktseasonen 2015 få som brukte denne app'en og

jegerne i spørreundersøkelsen påpeker i åpne kommentarfelter at det er vesentlige svakheter ved den eksisterende app'en. Miljødirektoratet planlegger en ny og forbedret app, som skal være operasjonell til høstjakten 2016.

Jegerne ble i spørreundersøkelsen spurt på hvilken måte de ønsker at den daglige rapporteringen skal gjennomføres. Bruk av app var den formen for rapportering som de fleste respondenter (48 respondenter) ønsket å anvende. Figur 12 viser jegernes svar på dette spørsmål:

Figur 12: Jegernes foretrukne metode for daglig jaktrapportering.

Over halvparten av respondentene ønsker dermed å bruke en tilpasset app til den daglige rapporteringen, selv om det som nevnt har vært vesentlige svakheter ved den eksisterende app'en. De fem respondentene som har svart annet, svarer alle i kommentarfeltet til spørsmålet at de ønsker å bruke app, se tabell 8. Dermed svarer samlet 60 % av respondentene at de ønsker å bruke en tilpasset app.

Tabell 8: Jegernes foretrukne metode for daglig rapportering. Annet, spesifiser:

Gjerne med en tilpasset app, der du kan rapportere samlet fangst på slutten av dagen, ikke slik som i år at en må rapportere en og en gås. En felles jaktkoordinator bør ha fortløpende tilgang til data som blir lastet opp

App er bra. Burde være mulig å kjøpe kort via app også = all info på en plattform.

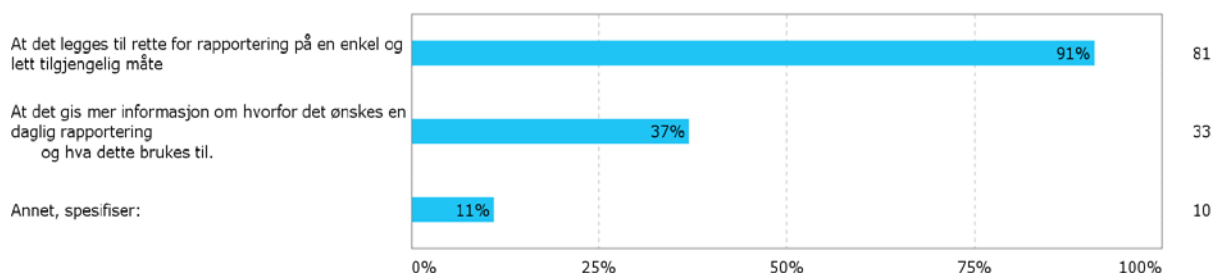
Har testet appen - fungerer greit

Web eller webapp - enkel med god sikkerhet for personvern og kontroll mot feilrapporteringer (f.eks. 2500 felte på en dag -> jaktstopp)

DIGITALT, internett eller APP. Her MÅ begge deler være tilgjengelig, gjerne også en jaktkoordinator.

Samlet svarer 29 jegere at de ønsker å rapportere daglig på sms, 20 av disse til en felles jaktkoordinator og de resterende ni til grunneier eller grunneierlag. Bare 8 %, svarende til syv respondenter, svarer at de ikke ønsker å rapportere daglig.

For å få realisert en daglig rapportering er det viktig å vite hva som kan få jegerne til å gjennomføre denne rapporteringen. Derfor spurte vi hva som kan få jegerne motivert til å rapportere daglig jaktuttak. Tilnærmevis alle (91 %) svarte at rapporteringen må tilrettelegges på en enkel og lett tilgjengelig måte. Dessuten svarte 37 % at de ønsker mer informasjon om hvorfor det ønskes en daglig rapportering og hva dette brukes til.

Figur 13: Hva kan motivere jegerne til å rapportere daglig.

Jegerne fikk også her mulighet til å angi andre svar i et åpent felt. Tabell 9 viser disse svarene. Det er her bare to respondenter som fastholder at de ikke ønsker å rapportere daglig.

Tabell 9: Hva som kan motivere deg til å rapportere daglig. Annet, spesifiser:

Ønsker å bruke jakt til rekreasjon, ønsker da ikke å være "overvåket"

Som inatur.no gjør det, nekter nytt jaktkort før rapportering fra forrige er oppfylt.

At man får opp statistikk på hvor det blir skutt gås + jakttrykk, fortløpende. Det gjør det lettere å planlegge jakta.

SMS til lokal jaktleder er enkelt nok. Viktig at lokale jaktledere beholder oversikten.

Det er allerede en årlig fellingsrapport, nok

Gulrot

At resultatene legges ut fortløpende på fylkesnivå

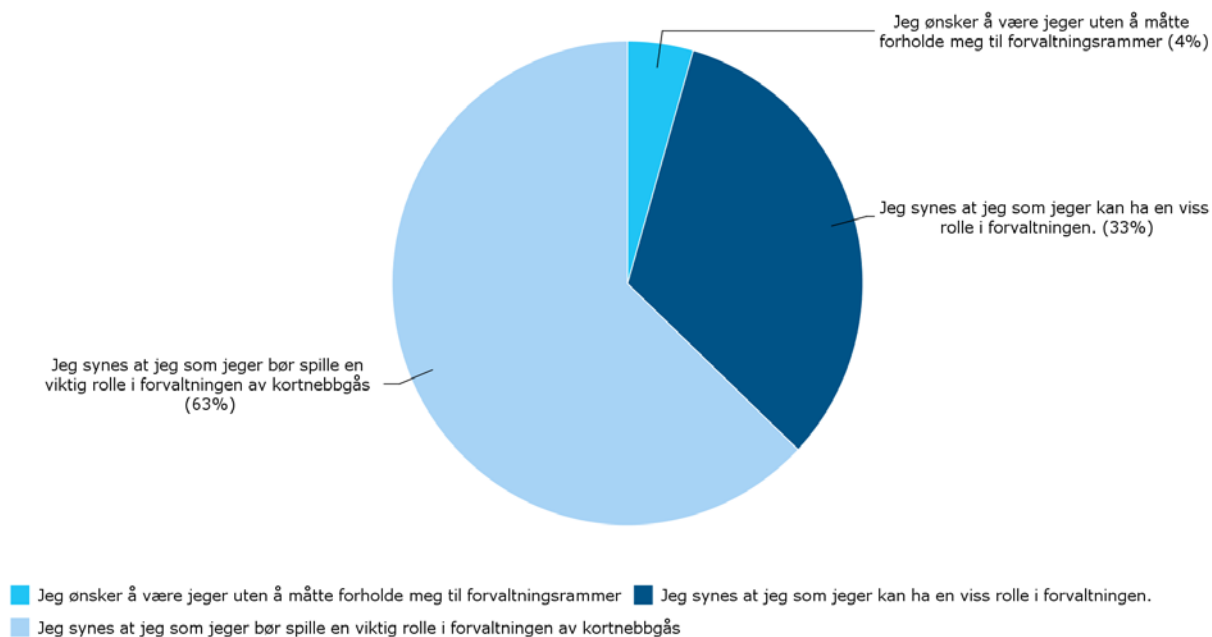
At det er en meget egenl app som er på nivå med dagens teknologi, brukervennlighet.

Gjerne gjennom en app eller nettside med enkel inlogg

En forenkling av appen til miljødirektoratet er tilstrekkelig nok for meg.

3.5 Jegerens rolle i forvaltningen av kortnebbgås

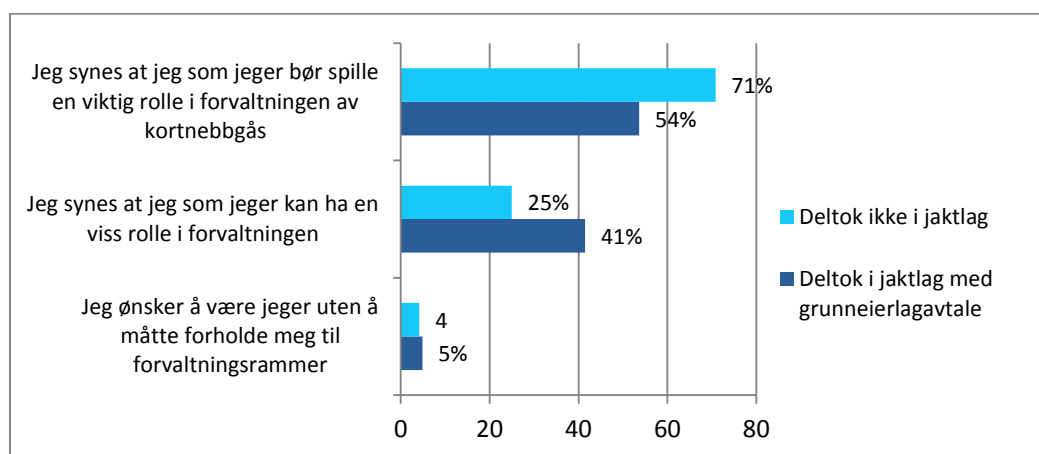
Den internasjonale forvaltningsplanen involverer jakt- og grunneierinteresser i forvaltningsprosessen ved å invitere relevante representanter med på årlige møter. For å redusere konflikten med landbruket, begrense beiteskader på Svalbard, samtidig som det forvaltes en bærekraftig kortnebbgåsbestand er tradisjonell høstjakt virkemiddelet for å regulere bestanden. Et av formålene med denne undersøkelsen er derfor å få jegerens synspunkter på hvordan de ser sin egen rolle i forvaltningen. Størstedelen av jegerne svarer at de som jegere bør spille en viktig rolle i forvaltningen av kortnebbgås (figur 14).

Figur 14: Hvordan jegerne ser egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås.

Nesten alle respondenter ønsker å spille en rolle i forvaltningen, med 56 respondenter som mener jegerne bør spille en viktig rolle i forvaltningen og 29 respondenter som mener at de som jeger kan spille en viss rolle i forvaltningen. Bare 4 respondenter ønsker ikke å inngå i forvaltningen av kortnebbgjess.

På spørsmålet om holdninger til bestandsmålet i den internasjonale forvaltningsplanen, og til å måtte redusere jakten når bestandsmålet er nådd (avsnitt 3.2.3), viste resultatene at det var en mulig sammenheng mellom hvorvidt jegerne deltok i et organisert jaktlag eller ikke og holdninger til bestandsmålet. Jegere som deltok i et organisert jaktlag uttrykte i større grad enighet med bestandsmålet. Sammenhengen for jegerens syn på egen rolle i forvaltningen synes annerledes. Her er det jegerne som ikke deltar i et organisert jaktlag som i størst grad gir uttrykk for at de som jegere bør spille en viktig rolle i forvaltningen av kortnebbgås (figur 15).

Figur 15: Jakttilgang og jegerens synspunkter på egen rolle i forvaltningen

Det ble i analysen av datamaterialet ikke funnet andre nevneverdige forskjeller på jegerenes holdninger til egen rolle i forvaltningen av kortnebbgås avhengig av svar på undersøkelsen øvrige spørsmål. Resultatet tyder dermed på, at det samlede bildet på jegerne holdninger til egen rolle i forvaltningen av kortnebbgjess ikke har sammenheng med bestemte forhold.

3.6 Åpne kommentarer

Jegerne fikk mulighet til å komme med egne kommentarer på forvaltning, jaktorganisering, jaktregulering og rapportering, samt om det var annet de ønsket å gi uttrykk for. Av 89 respondenter har 34 skrevet kommentarer (38 %). I det følgende presenteres hovedtendensene fra disse kommentarene. Jegerne har naturlig nok ulike synspunkter og bakenforliggende årsaker er ikke kartlagt i denne studien. Et utvalg sitater er gjengitt under. En fullstendig liste over respondentenes kommentarer finnes i vedlegg C.

3.6.1 Jaktorganisering, tilgang og eksklusjon

En stor del av de jegerne som har kommentert gir uttrykk for å føle seg ekskludert fra jaktområder. Det mest vanlige er at dette tilskrives organiserte jaktlag som gjør det vanskelig for andre å få tilgang til jakten. To respondenter mener også at folk utenbygds tar seg til rette og at jakten i større grad burde vært forbeholdt lokale jegere. Flere gir uttrykk for at tilgangen til jakten er preget av kameraderi og at det kun er noen få som får tilgang.

Har vært en tendens til at "utenbygds" uten lokal forankring/forståelse tar seg til rette, kjøper opp jakta og ekskluderer lokale jegere. Dialog er ofte vanskelig.

Gåsejakten på Levanger syns å være preget av kameraderi, der enkeltpersoner tror og mener de har mer peiling enn de andre, og samarbeidsviljen mellom lagene er liten.

Jeg synes jakta i Nord Trøndelag har nærmest blitt umulig for oss som ikke kjenner folk som driver forvaltningen eller går skole på Skogn. Før kunne vi kjøpe jaktkort og booke en teig. Nå er det noen få jaktlag som holder på. Kjøpt for oss som kjøpte mye utstyr og lokkefugl og nå ikke får jakta noe.

I tillegg gir flere respondenter uttrykk for at gåsejakt generelt bør være fritt tilgjengelig for alle.

Jeg er tilhenger av likhet for loven, der alle får like muligheter og rettigheter til å jakte gås. Det som har skjedd i Trøndelag er i mine øyne helt uakseptabelt, og jeg kommer neppe til å jakte mer gås før dette tas tak i. Alle skal ha like rettigheter, og det bør være først til mølla-prinsippet når det gjelder å kjøpe tilgang til jakt, ikke hva du heter og hvem du er eller hvem du kjenner.

Det viktigste er at jakta forblir tilgjengelig for alle som måtte ønske å prøve det.

Prisnivået kommenteres også i spørreundersøkelsen. Her gir fire jegere uttrykk for at jakten har blitt for kostbar eller at de frykter at dette vil skje, og at det har blitt for mye fokus på de økonomiske aspektene ved gåsejakt.

Frykter at jakten kan bli kostbar, da det fra enkelte grunneierhold ser ut til å være et ønske om større utbytte.

I Norge er gåsejakten blitt mer butikk, noe som har ført til at man må betale en god del for områder (vi kjøper områder til mange tusen hvert år) og/eller man må kjenne noen som forvalter områdene.

3.6.2 Jaktkvoter, regulering og rapportering

Synspunkter på hvordan jakten bør reguleres varierer mellom de jegerne som har kommentert dette. Fem respondenter angir at de ønsker såkalt bag-limit. I spørreundersøkelsen svarte 66 % at de foretrekker jaktkvote/bag limit om jakten må reduseres, se også avsnitt 4.3 Det er i kommentarfeltet flere som legger vekt på utfordringer med dette og på at evt. dagskvoter ikke bør være for lave, ettersom jegere kan skyte mange gjess enkelte dager og at det bør legges til rette for dette:

Jaktkvoter bør ikke være for lave. Kvoter på 1 fugl pr dag (som mange steder på annet småvilt) vil være mindre jegervennlig på gås hvor man gjerne får mye fangst de dagene ting klaffer, og ingen fangst på andre dager.

Har tro på daglig innrapportering, og stenging av jakta for sesongen i et fylke som helhet når et maksimalt tillatt antall felte gjess er innrapportert. Har LITEN tro på individuelle dagskvoter / sesongkvoter. Variasjonen i jaktutbytte fra dag til dag og fra jeger til jeger tror jeg er altfor stor til at det vil kunne gi en effektiv regulering av bestanden.

Som vist i avsnitt 4.4 foretrekker litt over halvparten av jegerne å bruke app til daglig rapportering. En del gir dog, både i det avsluttende feltet for frie kommentarer og som kommentar til spørreskjemaets spørsmål om rapportering, uttrykk for at appen ikke fungerer etter hensikten og at den må forbedres.

I forhold til rapportering så er det flott at en app har blitt operativ, men det må gå an å få den til å registrere flere gjess i gangen (ikke bare en og en). Jaktlag som skyter 50+ enkelte dager orker ikke registrere inn en og en gås.

Hvis en videreutvikler dagens app med mulighet til å legge inn antall fugl, evt alder, (ung gammel), og bruker den som en kommunikasjonskanal til jegere, får en bedre ut informasjon om behov for evt stopp i jakta/behov for økt innsats på slutten av sesongen. Det kan kanskje kombineres med en nettside der en viser utviklinga i jakta?

3.6.3 Organisering og syn på forvaltning

I tillegg til de synspunkter om regulering og tilgang som allerede er redegjort for, har flere respondenter gitt uttrykk for ytterligere holdninger til jaktorganisering i området. Her gir fem respondenter uttrykk for positive holdninger til mer organisert jakt, enten i form av å ønske seg mer organisert jakt eller i form av positive beskrivelser av organisert jakt i området. Disse respondentene framhever avtaler med grunneierlag og jaktkoordinatorer som positive tiltak for bedre organisering av jakten.

Bra at jakta har blitt mer organisert de senere årene med grunneierlag. Bedre for både gåsa og jegerne. Med grunneierlag får gåsa får mer ro og fridager, mindre skadeskyting og generelt en mye mer human jakt enn tidligere. For jegerne blir jakta mer effektiv og seriøs, noe jeg mener er viktig for at man skal få til en god forvaltning av gåsa.

Opplegget fra Egge med jaktkoordinator er et bra tiltak for mest mulig effektiv jakt. Dette er en jaktform som krever kunnskap, planlegging og tilrettelegging for at den skal gi uttelling og fungere som et forvaltningstiltak.

Samlet sett gir en stor del av de jegerne som har valgt å skrive andre kommentarer til undersøkelsen et uttrykk for å føle seg ekskludert fra jaktmuligheter. I tillegg kan et økt prisnivå føre til at jakten blir mindre tilgjengelig. Tidligere spørreundersøkelse blant gåsejegere i Nord-Trøndelag indikerer også at fri og like tilgang til jakt er et viktig prinsipp for gåsejegere (Søreng m.fl. 2013). Det er også jegere

som i åpne kommentarer gir uttrykk for at en større grad av organisering er positivt, både for gås, grunneier og jegere.

4 Konklusjon

Resultatene fra denne undersøkelsen gir et innblikk i hvordan gåsejegere som jakter i Nord-Trøndelag forholder seg til forvaltningen av kortnebbgås, herunder jaktregulering, organisering, rapportering og til den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås. Samlet viser undersøkelsen at jegerne er positive til å inngå som aktører i forvaltningen og at størstedelen av jegerne er villige til å rapportere daglig og følge de bestemmelsene som gis. Dette er en viktig innsikt i det videre arbeidet med en adaptiv forvaltning av kortnebbgås hvor jegerne inngår som viktige aktører.

Skal gåseforvaltningen gjennomføres optimalt, er informasjon til brukerne, i dette tilfellet jegerne, essensielt. Kunnskap om de prosesser en deltar i er både motiverende og inkluderende for aktørene. I denne studien gir jegerne blant annet uttrykk for at mer informasjon om hva en daglig rapportering anvendes til vil motivere til å gjennomføre slik rapportering. Studien viser samtidig at de fleste av jegerne har kjennskap til den internasjonale forvaltningsplanen. Størstedelen av jegerne er middels eller godt tilfredse med informasjonen de mottar om forvaltningen av kortnebbgås, selv om det også må tas med at 30 % av dem som har svart på undersøkelsen vurderer informasjonen til under middels (4 eller lavere på en skala fra 1-10). Undersøkelsen viste også at jegerne ønsket informasjon om forvaltning av kortnebbgås fra en rekke ulike kilder og at de fortrinnsvis ønsker denne informasjonen gjennom lokale medier, Norges Jeger- og Fiskerforbund, orienteringsmøter og fra grunneier/grunneierlag. Jegerne ønsker i mindre grad at informasjonen om dette skal komme fra mer uformelle fora, som jaktforum på nett eller fra andre jegere.

Som beskrevet i avsnitt 2 er jegerne som har blitt invitert til å delta i spørreundersøkelsen ikke nødvendigvis representative for alle gåsejegere i området. En hypotese har derfor vært at jegere som har vært involvert i forvaltningsprosesser og som har god kjennskap til den internasjonale forvaltningsplanen, også er mer positive til bestandsmålet og ønsker å spille en mer aktiv rolle i forvaltningen av kortnebbgås. Dermed kan det være jegere i området som ikke har hatt mulighet til eller ønsket å delta i spørreundersøkelsen som har andre synspunkter på forvaltning, jaktregulering og rapportering enn de som har svart på denne undersøkelsen. Når vi sammenligner resultatene om synspunkter på egen rolle i forvaltningen (avsnitt 3.5), holdninger til bestandsmål (avsnitt 3.2.3) og rapportering (avsnitt 3.4) med om jegerne har kjennskap til den internasjonale forvaltningsplanen, er det dog ikke noen sammenheng mellom de avgitte svarene. Jegerne som ikke har hørt om den internasjonale forvaltningsplanen ønsker i like stor grad å spille en aktiv rolle i forvaltningen, har samme holdninger til bestandsmålet og til rapportering.

På enkelte spørsmål er det forskjell på svarere til jegere som har skaffet tilgang til jakten gjennom et organisert jaktlag med grunneieravtale og til de jegere som har skaffet tilgang til jakten på andre måter. Disse sammenhengene er dog ikke entydige og for langt de fleste spørsmålene går de samme tendensene igjen blant respondentene. Det er med andre ord ikke påvist nevneverdige forskjeller på hvordan jegerne forholder seg til rapportering, jaktregulering, bestandsmål og synspunkter på egen rolle i forvaltningen etter jekterfaring, jaktpraksis, hva de jakter på og om de kjenner til den internasjonale forvaltningsplanen eller ikke. Dette kan indikere at de holdningene som kommer til uttrykk i undersøkelsen ikke er særlige for jegere som har god kjennskap til forvaltningen eller som tidligere har vært involvert i forskningsprosjekter, men at resultatene fra undersøkelsen viser et bilde av holdninger blant gåsejegere generelt.

I en adaptiv forvaltning av kortnebbgås inngår jegerne som viktige aktører, både i forhold til regulering og rapportering samt for å sikre at dette gjennomføres på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Bare ett fåtall av jegerne ønsket ikke å rapportere daglig, men en stor del av jegerne ønsket mer informasjon om hvorfor det ønskes en daglig rapportering og hva denne rapporteringen brukes til. Dette er verd å følge opp, både fra forskere og forvaltning, for å legge til rette for vellykket rapportering. Jegerne har dessuten i undersøkelsen angitt vesentlige svakheter og forslag til forbedringer av den eksisterende rapporteringsappen og resultatene herfra vil dermed kunne bidra til å skape bedre verktøy til daglig rapportering av jaktuttak.

Denne undersøkelsen viser at jegerne i høy grad ser seg selv som aktive aktører i forvaltningen og ønsker å bidra til en bæredyktig forvaltning av kortnebbgås. Dette er viktige resultater for forvaltningen å ta med i den videre implementeringen av den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås og i forvaltning av gås generelt.

5 Litteratur

Bjerke, A.W., Bergjord, A.K., Tombre, I.M. & Madsen J. 2014. Reduced dairy grassland yields in Central Norway after a single springtime grazing event by pink-footed geese. *Grass and Forage Science* Vol 69(1).

Eythórsson, E. 2004. *Gjess til besvær. Utfordringer i forvaltningen av ville gåsebestander med utgangspunkt i beiteproblematikken i Vesterålen*. Norut NIBR Finnmark Rapport 2004:3

Eythórsson, E. & Tombre, I. 2013: *Tilskudd til tilrettelegging av beitearealer for trekkende hvitkinngås og kortnebbgås. Erfaringer fra Nord-Trøndelag og Vesterålen*. Oslo: Norsk institutt for kulturminneforskning. NIKU Rapport (69).

Jensen, G. H., Madsen, J. & Tombre, I. 2016a. Hunting migratory geese: Is there an optimal practice? *Accepted Wildlife Biology*.

Jensen, G. H., Tombre, I. & Madsen, J. 2016b. Environmental factors affecting numbers of pink-footed geese *Anser brachyrhynchus* utilizing an autumn stopover site. *In press Wildlife Biology*

Jensen, G. H., Pellissier, L., Tombre, I. M. & Madsen, J. 2016c. Landscape selection by migratory geese: implications for hunting organisation. *Accepted Wildlife Biology*.

Madsen, J. 2015: *Status of pink-footed goose population revised*
http://pinkfootedgoose.aewa.info/sites/default/files/article_attachments/News%20population%20status%20revised%2022-12-2015.pdf lesedato 18/04/2016

Madsen, J., Cottaar, F., Nicolaisen P.I., Tombre, I.M., Versceure C. & Kuijken E. 2013. *Svalbard Pink-Footed Goose. Monitoring Report 2012-2013*. Aarhus University.

Nulty, D. D. 2008. The Adequacy of response to online and paper surveys: what can be done. *Assessment & Evaluation in Higher Education* Vol 33(3).

Tombre, I., Eythórsson, E., Madsen, J. 2013: Towards a Solution to the Goose-Agriculture Conflict in North Norway, 1988-2012: The interplay between Policy, Stakeholder Influence and Goose Population Dynamics. *PLOS ONE* Vol. 8(8).

Søreng, S.U. 2008: *Kortnebbgjess på rast i et meningslandskap. Beiteproblematikken i Nord-Trøndelag sett fra gårdbrukere og forvaltning*. Norut Alta-Áltá Rapport 2008: 1. Norut Alta-Áltá.

Søreng, S., Eythórsson, E., Tombre, I., Jensen, G., Madsen, J. 2013: *Jegererfaringer og jaktpraksis i to områder med organisert gåsejakt*. Alta: Norut Alta AS. Norut Alta Rapport (2013:9)

6 Vedlegg

6.1 Vedlegg A: Spørreskjema for spørreundersøkelse blant gåsejegere i Nord-Trøndelag

1: Kjønn

A: Mann

B: Kvinne

2: Hvor lenge har du jaktet på gås?

A: Mindre enn 2 år

B: 2-5 år

C: Mer enn 5 år

3: Hvilke viltarter jakter du på? (*sett bare ett kryss*)

A: Bare gås

B: Gås og annet småvilt (rype, hare, rev, storfugl, orrfugl)

D: Gås og storvilt (elg, hjort, villrein)

C: Gås, annet småvilt og storvilt

4: I hvilke områder jaktet du på gås i Nord-Trøndelag i 2015?

(Skriv stedsnavn på område/områder under kommune, sett gjerne flere kryss)

A. Levanger :.....

B. Verdal:.....

C. Steinkjer:.....

D. Inderøy:.....

E. Overhalla:.....

F: Andre steder, oppgi hvor:.....

5: Hvordan fikk du tilgang til jakten? (*kryss av viktigste, sett bare ett kryss*)

- A: Jeg deltok i et jaktlag med grunneierlagavtale
- B: Jeg kjøpte jaktkort
- C: Jeg tok kontakt med grunneier direkte for å få jakte gratis
- D: Jeg tok kontakt med grunneier direkte for å betale for jakta
- D: Annet, oppgi hvordan:

6: Kjenner du til at det finnes en internasjonal forvaltningsplan for kortnebbgås?

- A: Ja
- B: Nei (gå til 7)

Hvis ja: Hvordan fikk du informasjon om dette? (*sett gjerne flere kryss*)

- A: Gjennom oppslag i lokalavis, radio eller TV
- B: Gjennom Norges jeger- og fiskerforbund
- C: Lokale orienteringsmøter med forvaltning og forskere
- D: Kommunes nettsider
- E: Fylkesmannens nettsider
- F: Miljødirektoratets nettsider
- G: Jaktforum på nett/andre jegere
- H: Grunneier/grunneierlag
- I: Annet, spesifiser:

7: Det er definert et bestandsmål for kortnebbgås på ca. 60.000 individer i den internasjonale forvaltningsplanen. Hva synes du om dette? (*sett bare ett kryss*)

- A: Jeg synes ikke det skal være et bestandsmål.
- B: Jeg synes det er greit at det er et bestandsmål.
- C: Jeg synes det er greit at det er et bestandsmål, men det er før høyt
- D: Jeg synes det er greit at det er et bestandsmål, men det er for lavt
- E: Jeg har ikke tatt stilling til dette

8: Bestandsmålet innebærer at det innføres nasjonal kvote for Norge når dette målet er nådd. Dette kan innebære at jakten på kortnebbgås må reduseres. Hvis jakten må reduseres, hvordan synes du dette bør gjøres? *(sett gjerne flere kryss)*

- A: Kortere jakt sesong
- B: Jaktkvote (baglimit)
- C: Avstengning av jakten i enkelte områder
- D: Annet, skriv hvordan:

9: Hva synes du om eventuelt å måtte redusere jakten på kortnebbgås? *(sett bare ett kryss)*

- A: Jeg har ikke tatt stilling til dette
- B: Jeg ønsker ingen endring i jakten
- C: Jeg ønsker å innrette meg etter de bestemmelsene som gis og reduserer gjerne jakten
- D: Jeg vil redusere jakten under visse forutsetninger, skriv hvilke:

10: Hvordan opplever du informasjonen om forvaltningen av kortnebbgås og hva dette innebærer for deg som jeger? Angi på en skala fra 1 til 10 hvor 1 er dårligst og 10 er best.

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

11: Den internasjonale planen for kortnebbgås er en adaptiv plan. Dette innebærer at gjeldende tiltak vil kunne variere fra år til år. Hvordan ønsker du å bli informert om dette? *(sett gjerne flere kryss)*

- A: Gjennom oppslag i lokalavis, radio eller TV
- B: Gjennom Norges jeger- og fiskerforbund
- C: Lokale orienteringsmøter med forvaltning og forskere
- D: Kommunes nettsider
- E: Fylkesmannens nettsider
- F: Miljødirektoratets nettsider
- G: Jaktforum på nett
- H: Grunneier/grunneierlag
- I: Annet, spesifiser:

12: Miljødirektoratet ønsker en daglig rapportering av jaktuttaket på kortnebbgås. Hvordan synes du rapporteringen skal være? *(sett kun ett kryss)*

- A: Ved bruk av en tilpasset App
- B: På sms til grunneier/grunneierlag
- C: På sms til en felles jaktkoordinator
- D: Annet, spesifiser:
- E: Jeg ønsker ikke å rapportere daglig

13: Hva kan motivere deg til å rapportere daglig? *(sett gjerne flere kryss)*

- A: At det legges til rette for rapportering på en enkel og lett tilgjengelig måte
- B: At det gis mer informasjon om hvorfor det ønskes en daglig rapportering og hva dette brukes til.
- C: Annet, spesifiser:

14: Hvordan ser du din rolle som jeger i forvaltningen av kortnebbgås? *(sett kun ett kryss)*

- A: Jeg ønsker å være jeger uten å måtte forholde meg til forvaltningsrammer
- B: Jeg synes at jeg som jeger kan ha en viss rolle i forvaltningen.
- C: Jeg synes at jeg som jeger bør spille en viktig rolle i forvaltningen av kortnebbgås

15: Har du andre synspunkter om jaktorganisering, regulering (jaktkvoter) og rapportering, kan du gjerne skrive det her:

6.2 Vedlegg B: Informasjon om deltakelse i forskningsprosjekt.

Forespørsel om deltakelse i forskningsprosjektet *Gåsejakt i Nord-Trøndelag og forvaltning av kortnebbgås*

Undersøkelsen er en del av et forskningsprosjekt som evaluerer hvordan en internasjonal forvaltningsplan for kortnebbgås iverksettes på lokalt nivå. I denne spørreundersøkelsen ønsker vi informasjon om jegerens erfaringer med gåsejakt i Nord-Trøndelag og deres synspunkter på den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås. Sentrale tema i undersøkelsen er hvordan en slik plan kan implementeres med jegerens hjelp og hvordan forvaltningen på best mulig måte kan legge til rette for rapportering, informasjonsflyt og et godt samarbeid med jegerne. Forskningsprosjektet er et samarbeid mellom Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) og Aarhus Universitet.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Du er invitert til å delta i denne spørreundersøkelsen. Gjennom tidligere kontakt og/eller informasjon fra andre jegere forstår vi det slik at du har jaktet på gress i Nord-Trøndelag. Vi vil sette stor pris på om du tar deg tid til å svare på noen spørsmål. Deltakelse innebærer besvarelse av 15 spørsmål i elektronisk spørreskjema. Spørsmålene omhandler erfaringer med gåsejakten i Nord-Trøndelag og synspunkter på den internasjonale forvaltningsplanen for kortnebbgås samt jegerens rolle i forvaltningen. Besvarelse av spørreskjemaet vil ta ca. 5-10 min.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Kun anonymiserte data/informasjon vil bli publisert fra prosjektet. Det vil ikke være mulig å identifisere deg i resultatene av studien og alle opplysninger vil anonymiseres. Kun deltakere fra forskningsprosjektet i NINA og NIKU vil ha tilgang til data fra undersøkelsen. Det finnes ingen rette eller gale svar på spørsmålene. Vi ønsker å få kartlagt hvordan en internasjonal plan kan iverksettes lokalt, og dine svar vil være med å identifisere hvordan dette best lar seg gjøre. Du vil bli orientert om resultater fra undersøkelsen før dette publiseres.

Forskningsprosjektet varer frem til 31.12.2016. Alle rådata fra spørreundersøkelsen vil bli slettet etter dette.

Frivillig deltakelse

Ved å delta i undersøkelsen, samtykker du i at svarene du gir kan brukes i forskningsprosjektet. Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Dersom du har spørsmål til studien, ta kontakt med seniorforsker og prosjektleder Ingunn Tombre på ingunn.tombre@nina.no eller 93466723

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

6.3 Vedlegg C: Respondentenes åpne kommentarer

1. Frykter at jakten kan bli kostbar, da det fra enkelte grunneierhold ser ut til å være et ønske om større utbytte.
2. Den her forvaltningen er lureri og pengesløsning. Den hjelper ikke noe på situasjonen for de som får ødelagt avlinger på åker og eng hver vår, og det var derfor arbeidet med forvaltningsplan ble startet i første omgang.
3. Kortnebbgås er i Norge i en relativ begrenset periode. Antall kornebbgås som kommer til sine vanlige lokaliteter varierer årlig. Med henhold til dette burde jaktkvoter/begrensninger forekomme i Danmark og i de andre landene Anser Brachyrhyncus overvintrer.
4. Finner det unødvendig at bønder som plages med gås og avlingene sine skal ta betalt når vi jegere hjelper dem med å holde bestanden av gås nede. Forstår at de lider tap som de ikke får dekket 100 %, men å skal ta betaling for gåsejakt blir feil.
5. På Levanger begynner også bestanden av grågås å bli stor. Denne bør tas med inn i vurdering av dere forskere.
6. Organisering: Jakta bør være lettere tilgjengelig, dvs lettere å finne ut hvilke tilbud som eksisterer ulike steder. Jaktkvoter bør ikke være for lave. Kvoter på 1 fugl pr dag (som mange steder på annet småvilt) vil være mindre jegervennlig på gås hvor man gjerne får mye fangst de dagene ting klaffer, og ingen fangst på andre dager. Dette spørreskjemaet: Spørsmål 10 har to spørsmål i samme setning.
7. Synes det er tragisk at områder blir avstengt for enkelte jaktlag, dette blir jo den samme formen som det er for elgjakt! Det må vel gå an å få til en jaktform så flere jegere kan få muligheten til å komme til på de beste plassene!
8. Kortnebbjakta er foreløpig uorganisert, og få som slipper til etter min mening. Men slik blir det når jaktmarkene ofte er på innmarka til folk. Informasjonen om jakt, regulering og rapportering er litt for dårlig.
9. At lokale jeger med erfaring skal få tilgang på de beste områdene igjennom organiseringen til grunneierlag. Det er de lokale som ser og har mest kontroll på hvor gåsa sitter ol. til enhver tid. Nå er det for mange utabygds som har fått jakta igjennom grunneierlaget. Det er 2-3 gode lokale jakt-lag i Skogn området, der ett ikke fikk område igjennom grunneierlaget og nå er iferd med å kjøpe seg inn på Levanger for store summer, ett annet fikk ett område som de har fått jakta på 2 ganger de siste to årene. Ifh til rapprtering. så er det flott at en app har blitt operativ, men det må gå an å få den til å registrere flere gjess i gangen (ikke bare en og en). Jaktlag som skyter 50+ enkelte dager orker ikke registrere inn en og en gås.
10. Mindre jakt trykk gir bedre resultat, ikke la det være åpent for jakt hver dag. Kunnskap og utstyr av høy kvalitet gir bedre uttelling.
11. Prisivået på "organisert jakt" på Innherred er latterlig høyt, og kun tilpasset lokale jegere. Vi som bor lengre unna vil veldig gjerne være med og jakte på Innherred, men vi føler vi ikke er ønsket, da det ikke er lagt opp til at vi f.eks kan få komme og jakte ei helg, når vi først tar oss råd og tid til å kjøre nordover. Nå er det vel kun en utvalgt "gjeng" som jakter på store deler av det beste gåseterrenget i landet også, dette er ikke annet enn provoserende. Samtidig så er det mange "cowboyjegere" som "jakter gås", der mange har for lite kunnskap, et snevert syn på jaktetik, og er stort sett kun interesserte i å skyte mange skudd (noen er også opptatt av å kunne skryte av store mengder gås i bakken, men når de ikke gidder spise gåsa engang, men skal drive "butikk" ved å selge til andre, er det veldig lite gøy å høre om). At det ikke er noe slags baglimit på gåsejakt sier det meste om "forvaltningen", som tydeligvis (ihvertfall på Innherred) går i favør av en liten gjeng bygd opp av venner og kjente av de som har fått jobben å "forvalte" gåsestammen. Viktige ting som må på plass (for lenge siden!), er saklig og god info, evt til og med krav til sertifisering (som igjen ikke må være overpriset og tilpasset de man vet det gjelder), om skuddhold, ammunisjon (det hjelper jævnlig lite med svære hagl i patronen hvis du ikke skjønner at gåsa må være nær nok når du skyter), JAKTETIKK, måtehold, og generell oppførsel.
12. Dette med rapporteringen blir et nøkkelpunkt i tiden fremover. Ikke bare det å få et fungerende system på beina, men også det å nå ut til jegerne med viktigheten av å rapportere for og kunne føre en god forvaltning. Det er en skrythøy "det-er-ikke-så-nøye"-holdning blant folk flest, dessverre!
13. Det viktigste er at jakta forblir tilgjengelig for alle som måtte ønske å prøve det. Men, det bør settes krav til minimumskunnskaper om ammunisjon, skuddhold, skadeskyting og ikke minst sikkerhet. Streng regulering av jakttrykket, slik det praktiseres enkelte steder, gjør at flere får gleden av å jakte. Jaktseongen blir dessuten lengre, flere får gleden av å felle fugl og jakta blir mer sikker. Jeg mener at måten kortnebbgåsjakta er regulert på er et eksempel til etterfølgelse når det gjelder grågåsjakta på kysten.

14. Har vært en tendens til at "utenbygds" uten lokal forankring/forståelse tar seg til rette, kjøper opp jakta og ekskluderer lokale jegere. Dialog er ofte vanskelig.
15. Jeg jakter gås i Levanger i Nord-Trøndelag, og på Ørlandet og på Byneset (Trondheim) i Sør-Trøndelag. Bor i Trondheim. Er imponert over organiseringen i Levanger, og frustrert over mangelen på organisering i Sør-Trøndelag. Synes dere som forskere burde engasjere dere i å prøve å få til en kunnskapsoverføring fra Nord- til Sør-Trøndelag. Det virker som om samarbeidet mellom forskere og jegere har vært fruktbart i Nord-fylket. Kvoter på gås: Har tro på daglig innrapportering, og stenging av jakta for sesongen i et fylke som helhet når et maksimalt tillatt antall felte gjess er innrapportert. Har LITEN tro på individuelle dagskvoter / sesongkvoter. Variasjonen i jaktutbytte fra dag til dag og fra jeger til jeger tror jeg er altfor stor til at det vil kunne gi en effektiv regulering av bestanden.
16. Forvaltningen og opplegget rundt det synes jeg er veldig bra. Men jaktorganiseringen her meget dårlig. Det er kunn enkelte personer som har tilgang til gåsejakt i innherredkommune. Hvis du ikke kjenner noen osv er det nesten helt umulig å få jaktet gås. For min del så kjenner jeg to bønder med en åker hver der jeg kan jakte, det blir 2-3 turer på en sesong. Noe jeg også synes der lite. Har prøvd å få kontakt med de som sitter med de forskjellige personene som sitter med ansvaret for organiseringen. Ble lovet å få være med ut flere ganger uten at det ble noe mer med det. Jeg tror de tar de attraktive områdene selv.
17. Bra at jakta har blitt mer organisert de senere årene med grunneierlag. Bedre for både gåsa og jegerne. Med grunneierlag får gåsa får mer ro og fridager, mindre skadeskyting og generelt en mye mer human jakt enn tidligere. For jegerne blir jakta mer effektiv og seriøs, noe jeg mener er viktig for at man skal få til en god forvaltning av gåsa. Om kortnebbgås kommer ned på bestandsmålet kan det være greit med baglimit, men denne må i så fall bli med gode kalkulasjoner ifh. bestand og vekst av denne. Bag-limit og evt. andre restriksjoner synes jeg skal gjelde og være lik i alle land der kortnebbgås blir jaktet på.
18. Årlig rapportering skjer allerede gjennom det statlige jaktkort rapporten. Det må være mer enn nok.
19. Opplegget fra Egge med jaktkoordinator er et bra tiltak for mest mulig effektiv jakt. Dette er en jaktform som krever kunnskap, planlegging og tilrettelegging for at den skal gi uttelling og fungere som et forvaltningstiltak.
20. Pga av feilskytingsrisikoen av andre arter synes jeg det skal bli lagt mer til rette for gåsejakt med rifle.
21. Jeg har ikke jaktet gås på en stund, og årsaken er at jeg misliker sterkt trenden der enkeltgrupper og enkeltlag får særbehandling. Jeg er tilhenger av likhet for loven, der alle får like muligheter og rettigheter til å jakte gås. Det som har skjedd i Trøndelag er i mine øyne helt uakseptabelt, og jeg kommer neppe til å jakte mer gås før dette tas tak i. Alle skal ha like rettigheter, og det bør være først til mølla-prinsippet når det gjelder å kjøpe tilgang til jakt, ikke hva du heter og hvem du er eller hvem du kjenner. Jeg kjøper ikke argumentasjonen om at det er nødvendig med såkalte "profflag" for å ha en effektiv forvaltning. Flere "profflagene" består av mange unge og uerfarne jegere, som har langt mindre erfaring enn andre som blir utestengt. De har fått tilgang til jakt pga bekjentskaper.
22. Det må være mulighet for alle
23. Fuglejakt generelt bør forvaltes bedre i Norge. Tydeligere rammer bør stilles til jegerne fra statlig hold. Øke jaktuttak på arter som profiterer på menneskelig jordbruk og skogbruk, samt sette sterkere restriksjoner på jaktuttak av fuglearter som opplever negative følger av eksempelvis menneskeskapt klimaforandringer og skogbruk. Aktiv viltforvaltning mener jeg er viktig.
24. Hvis en videreutvikler dagens app med mulighet til å legge inn antall fugl, evt alder, (ung gammel), og bruker den som en kommunikasjonskanal til jegere får en bedre ut informasjon om behov for evt stopp i jakta/behov for økt innsats på slutten av sesongen. Det kan kanskje kombineres med en nettside der en viser utviklinga i jakta?
25. Det er viktig at reguleringer tar hensyn til "allmennjegeren" som ønsker å skyte 5-10 gjess per sesong når begrensninger behøves (gjerner baglimit). Jaktorganisering er viktig, men det er litt vanskelig å se annet enn frivillig samarbeid og samordning som virkemidler på kort sikt? Rapporteringsløsningen i 2015 var helt håpløs (ubrukelig)..viktig at ny løsning blir bedre og ivaretar en del åpenbare problemstillinger.
26. App. Det er svaret på mer og mer detaljfull rapportering. Store deler gidder ikke/ vet ikke hvordan de skal rapportere. Det inkluderer meg selv. Når appen er laget, må det spres. Overalt på sosiale medier, nyhetsaviser, hjemmesider. Det er min mening.

-
27. Så lenge det er snakk om internasjonal forvaltning, vil det være viktig for alle, også jegere og grunneiere i Norge, å få vite hvilke tiltak som iverksettes i de ulike berørte land. Det ville f.eks. ikke virke motiverende for norske jegere å delta med å avstå fra jakt, samtidig som Norske bønder blir påført store tap under gåsetrekket, mens de i f.eks. Danmark eller Spania ikke trenger å begrense jakten.
  28. Jeg synes jakta i nord Trøndelag har nærmest blitt umulig for oss som ikke kjenner folk som driver forvaltningen eller går skole på skogn. Før kunne vi kjøpe jaktkort og booke en teig. Nå er det noen få jaktlag som holder på. Kjøpt for oss som kjøpte mye utstyr og lokkefugl og nå ikke får jakta noe.
  29. Det bør organiseres mer som jaktlag. Synker stammen videre bør det amerikanske systemet med dagskvoter innføres Et lite faglig spm. treffer du ikke de ivrigste jegerne med den undersøkelsen, ie vi aksepterer forvaltning mens de mindre aktive ikke vil være like forvaltningstro?
  30. I Norge er det gåsejakten blitt mer butikk, noe som har ført til at man må betale en god del for områder og/eller man må kjenne noen som forvalter områdene. Gåsejakten på Levanger syns å være preget av kameraderi, der enkeltpersoner tror og mener de har mer peiling enn de andre, og samarbeidsviljen mellom lagene er liten. I Danmark er det et samhold mellom alle jegere, og de samarbeider om områder, jaktform, etc. Det er heller ikke de store økonomiske intensjonene som de er her i landet. Kort sagt er forvaltningen av gåsejakt i Danmark langt bedre, og vi i Norge har mye og lære her.
  31. Stå på
  32. Det har blitt vanskelig å komme til jakten, da det er organisert i jaktlag der jeg har jaktet før. Noe som gjør det vanskelig å delta i jakten
  33. Det er positivt med en lokal område-definert forvaltning av gås. Likevel bør dette kombineres med og legges til rette for at jakta ikke blir overregulert og at jakt blir åpent for de som ønsker å jakte gås (innenfor definerte områder). Klare føringer fra jaktkoordinator på hvor og når det skal jaktes er viktig.
  34. Når det er så mye gås her, spesielt her Steinkjer og omegn, så bør man som enkelt person få lov til og jakte, får nå må man være medlem i et jaktlag for å jakte gås, det er da helt meningsløst, må gå an og være en vennegjeng som kan kos seg på jakta

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Rapport 85
ISSN 1503-4895
ISBN 978-82-8101-228-8

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00